"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 272 — 1929 Federated Pressin jäsen Maanantaina, marrask. 18 p:nä—Mon., Nov. 18 Member The Federated Press XIII Vuosik. — Vol. XIII

111 kutomolakkolaista luokkaoikeuden edessä Marionissa

Lakkovartiointi selitetään kapinoimiseksi; 90 lakkolaista uhkaa yhteensä 270:nen 810 vuoden vankeus

Pyssyhurtat, jotka ampuivat kuusi lakkolaista, syytteessä vain toisen luokan murhasta

MARION, N. C. — Kuvernööri O. Max Gardnerin koolle kutsumassa erikoisoikeudessa, jota johtaa tuomari C. V. Cowper ja jonka tulee käsitellä kaikki täkäläisestä lakosta johtuneet jutut, on kuulusteltavana 111 lakkolaista ja 8 erikoista yhtiön "järjestyksen" valvojaa.

Lakkolaiset, joista 90 syytetään kapinan kiihottamisesta North Carolinan valtiota vastaan, mistä rikoksesta saatetaan langettaa viidestä viiteentoista vuoteen ylettyvä vankilatuomio, joutuvat epäilemättä huonommalle puolelle tässä oikeustaistelussa, samaten kuin he joutuivat alakynteen yhtiön hurttain toimeenpanemissa lakkovahtien pieksäjäisissä. Kuten muistettanee, tuli kuusi lakkovahtia kuolettavasti ammutuksi ja kaksikymmentä havotetuksi; sitävastoin ovat tehtaan pomot ja hurtat saaneet ainoastaan muutamia pieniä naarmuja poskiinsa ja kahden päätä on lievästi ruhjottu sitten viime elokuun. Näistä seikoista huolimatta ovat tämän erikoisoikeuden harkittaviksi jätetyt syytteet seuraavanlaisia:

1. 54 lakkolaista, niihin kuuluen myös United Tertile Workersin järjestäjä Alfred Hoffman, syytetään siitä, että he ovat kiihottaneet ja edesauttaneet kapinaa North Carolinan valtiota vastaan viime kesänä, jolloin ryhmä lakkovahteja kieltäytyi hajaantumasta Clinchfieldin tehtaan luota. Tällöin oli muuan nainen, kimpaantuneena poliisin karkeista ja aiheettomista tuuppimisista, lyönyt sheriffiä kepillä päähän. Niinikään oli toinen järjestymies, joka myös oli töyttinyt muuatta naista, saanut päähänsä iskun kivestä. Ja tämän seikan takia on nyt 54 lakkolaista raahattu oikeuteen, joka saattaa langettaa heille linnatuomioita 270:stä 810 vuoteen saakka. Huomioon ottaen North Carolinan "oikeuden" nykyisen suunnan on hyvinkin todennäköistä, että moiset tuomiot tullaan julistamaan.

2. Niitä 36 lakkovahtia, jotka pelastuivat kuolemalta tehtaanportilla viime lokakuun 2 p:nä, syytetään niinikään kapinallisuudesta North Carolinan valtiota vastaan sen takia, kun he eivät hajaantuneet tehtaanportilta ennenkuin sheriffi hurttineen heitti kyynelkaasua heidän keskuuteensa ja alotti ampumisen.

3. 17 syytetään Marion Mfkg. Co:n presidentin R. W. Baldwinin ja tämän alaisena toimivan ylimmän työnjohtajan Adan Huntin kimppuun hyökkäämisestä.

4. Kahdeksa hurttaa, jotka 22 muun hurtan kera olivat tehtaanportilla lokakuun 2 p:nä ja jotka itse myöntävät ampuneensa lakkolaisia, syytetään toisen luokan murhasta.

Kahden viimemainitun syytteen kuulustelun tulos tulee osottamaan pidetäänkö North Carolinan valtiossa raskaampana rikoksena sitä, että 17 on "hyökännyt" tehtaanpomojen kimppuun, tekemättä heille kuitenkaan mitään vakavampia vaurioita vaiko se, että kahdeksan hurttaa on tappanut kuusi lakkolaista ja haavottanut kahtakymmentä pakoon pyrkivää.

5. Neljä lakkolaista syytetään siitä että he olisivat dynamiitilla tuhonneet erään koneen Clinchfieldin tehtaalla joka on ympäröity okalanka-aidalla ja vartiain vartioima. Juuri tämän dynamiitin käyttämisen perusteella saivat tehtailijat kuvernööri Gardnerin lähettämään lakkopaikalle sotaväkeä, joka ehkäisi lakkovahdinnan.

Yhtiöt ryhtyvät häätämään" epämieluisia"

Useat täkäläiset yhtiöt ovat ryhtyneet korostamaan epämieluisten ainesten häätämistä. Häätöjen ehkäisemiseksi lähetettiin Marionin viranomaisille asianmukainen anomus t.k. 9 p:nä, mutta juhlapäivän takia ei anomusta ehditty täydelleen käsitellä, ja jo 11 p:nä sheriffi Adkins hääsi asunnostaan jo kolmannen perheen. Spurgeon Bradleyn perheen, siirtämällä heidän huonekalunsa tielle. Bradley on yksi tärkeimpiä todistajia sheriffi Adkinsia ja hänen hurttiansa vastaan. Niinikään jätti sheriffi häätöilmoituksen W. R. Minnishille, joka myös on yksi päätodistajista sheriffiä vastaan. Näitten lisäksi on C. M. Millsin ja George Stylesin perheet jo häädetty asunoistaan.

Näitä häätötoimenpiteitä nimittää North Carolinan työväenliiton varapresidentti John A. Peel "Marion Mfg. Co:n kostotoimenpiteiksi". Ja lisää sattuvasti: "Täällä vierailleet chicagolaiset, richmondilaiset ja canadalaiset työväenmiehet ovat nähneet nuo kurjat huonekalut."

Yleinen mielenosoituslakko valko-Suomessa

Alkoi perjantaina — Hallitus takavarikoinut lehtiä

HELSINKI, marrask. 16. — Suomen ammattijärjestön julistama yleinen koko maata käsittävä 12 tunnin mielenosoituslakko astui voimaan eilen kello 6 ap. Lakko julistettiin tukemaan nälkälakossa olevia poliittisia vankeja. Hallitus takavarikoi vasemmistolaiset lehdet, jossa lakkojulistus oli painettu.

Tungosta Englannin satamissa

10 viljalaivaa Liverpoolin satamassa odottaa lastin purkaamistilaisuutta

LONTOO, marrask. 16. — Elevaattoritilan vähyyden takia odottaa 10 viljalastissa olevaa laivaa tilaisuutta päästä purkamaan lastinsa Liverpoolin satamassa. Tungos aiheutuu siitä, että Argentinan vehnää on suurissa määrissä kuljetettu markkinoille viime viikkojen aikana.

Samalla kun canadalaiset ja yhdysvaltalaiset elevaattoriyhtymät ja viljarenkaat ovat noudattaneet pidättävää politiikkaa, odottaen kysynnän lisääntymistä europpalaisilla markkinoilla, on argentinalainen vehnä saanut jalansijaa, eivätkä canadalaiset viljakeinottelijat ole onnistuneet pyytelyissään hintojen korottamiseksi.

Mennoniiteja ei haluta lännelle

Entisenkin väestön asema tukala

REGINA, marrask. 15. — Joku päivä sitten oli eilen uutinen kuinka mennoniittilahkokunnan piispa Toews oli Ottawassa neuvotellen 5000 mennoniitin Canadaan pääsemiseksi. Hän m.m vakuutti että hänen kansalaisensa avustavat uusia tulokkaita, kunnes he ovat päässeet vakiintumaan. Nyt ovat Saskatchewassa asuvat menonniitit lähettäneet sähkösanoman pääministeri Andersonille, jossa sanotaan: "Me emme halua lisää meunoniiteja Euroopasta, emme voi huoltaa enempää, sillä meillä on kylliksi hoitamista täällä jo olevien mennoniittien kanssa.

St. Lawrencen kanavasuunnitelma

Kolmen ministerin kokous

TORONTO, marrask. 16. — Ministeri Ferguson vahvistaa Quebecin pääministerin tiedonannon, että niin pian, kun Dominion pääministeri King saapuu lännen matkalta, he kolme ministeriä tulevat pitämään konferenssin Ottawassa käsitelläkseen maakuntien ja hallituksen oikeuksia mikäli ne koskee St. Lawrencen voima- ja vesiväyläsuunnitelmia.

Konferenssissa koetetaan päästä sovintoon kysymyksistä. Maakuntien ja hallituksen oikeuksista, johon yli-oikeus ei voinut antaa vastausta viime keväänä, sekä Carillion kehittämisestä Ottawa-joessa, joka sisältää 400,000 hevosvoimaa ja on samanlainen taloudellinen kysymys, kuin St. Lawrencen kanavahanke.

"Pravda" varoittaa Buharinia

Vaatii ehdotonta alistumista keskuskomitean edessä

MOSKOVA, marrask. 16. — Associated Pressin kirjeenvaihtaja ilmotitaa, että "Pravdassa" oli eilen kirjoitus, jossa varoitetaan Nikolai Buharinia ja muita nykyisen oikeistolaisopposition jäseniä, että heidät tullaan erottamaan puolueesta jos eivät alistu keskuskomitean tahtoon.

Neuvostohallitus ei ole antanut mitään lupauksia

NEUVOSTOLEHTIEN LAUSUNTOJA

Kominternin toimintaa ei rajoiteta

VÄÄRIÄ TIETOJA ENGLANNISSA

MOSKOVA, marrask. 16. — Sanomalehdet "Isvestia" ja "Pravda" vakuuttavat lukijoilleen, ettei Neuvostohallitus ole antanut mitään lupauksia, että se tulisi millään tavalla rajoittamaan Kommunistisen Internationalen toimintaa Englannin ja Neuvostoliiton sopimuksen johdosta.

Vetoomus Intian työläisille

Viitataan siihen, että internationalen taholta on juuri osoitettu vetoomus Intian työläisille ja talonpojille, kehoittaen heitä voimakkaampaan vallankumoukselliseen toimintaan ja osoittaen, että varakuninkaan äskeiset julistukset ja viittaukset mahdolliseen dominio-oikeuksien myöntämiseen Intialle kuuluvat vain suunnitelmaan, jonka tarkoituksena on lisätä työläisten ja talonpoikain orjuutusta.

Tästä syystä intialaisia kehoitetaan hylkäämään tällaiset lähentelyt ja vastustamaan kuuntelemasta sellaisia imperialistien apureita, jotka kulkevat "työväenpuolueen" nimellä.

MacDonald kumppanit valehdelleet

Neuvostolehdistö hyökkää brittiläisiä työväenpuolueen johtajia vastaan, syyttäen erikoisesti MacDonaldia ja Hendersonia petoksellisuudesta, kun nämä ovat yrittäneet vakuuttaa poliittisille vastustajilleen, että olivat saaneet Neuvostohallituksen kanssa allekirjoitettavaksi sopimuksen kommunistisen internationalen propagandan estämiseksi.

"Pravda" sanoo: Mr. MacDonald väitti Guild Hallissa pitämässään puheessa, että Neuvostohallitus oli mennyt sitoumuksiin kommunistisen internationalen propagandan suhteen. Tämä ei ole totta. Hän myöskin lupasi hankkia sopimusta velkakysymyksessä, mutta "työväen" hallitukselle ei ole sen parempaa tilaisuutta ratkaista velkakysymystä, propagandan ja muita asioita, kuin sen edeltäjällä.

Suomen kieltolakia koetetaan kumota

Porvaristo väittää lain epäonnistuneeksi

HELSINKI, marrask. 17. — Korkeimman oikeuden tuomari J. Nordgren on eilen ehdottanut korkeimman oikeuden istunnossa, että oikeus esittäisi eduskunnalle väkijuoman kieltolain kumoamista. Suomalaisen lain säädännön mukaan voi korkein oikeus tehdä alotteita lakien kumoamiseksi. Tuomari Nordgren väittää, että oikeuksien hallussa on todistusainehistoa kymmenen vuoden ajalta, joka ainehisto todistaa kieltolain kelvottomuutta. Korkeimman oikeuden lausuntoa asiassa odotetaan näinä päivinä.

Eduskunnan puhemies on julkisesti kannattanut kansanäänestyksen toimittamista kieltolain kumoamiseksi, ja Uudenmaan läänin maaherra Jalander on kantanut kortensa kieltolakivastaiseen kiihotukseen, selittämällä että virkavallan on mahdotonta valvoa lain noudattamista.

Suomalainen rappeutunut virkavalta ja porvaristo on itse syyllinen nykyiseen tilanteeseen, sillä se on ollut täydessä yhteistoiminnassa väkijuoma liikkeen kanssa, josta on muodostunut suuri tulolähde lahjusten y.m. muodossa.

ONTARION MAAKUNNALLINEN SÄHKÖLAITOS

Toronto, marrask. 17. — Maakunnan sähkölaitoksen hallinto on ilmoittanut että maakunnan sähkölaitos on rakennuttanut 1,100 mailia uusia sähköjohtoja kuluvan vuoden aikana niiden 4,000 mailin lisäksi, mitkä nykyään on käytännössä. Uudet johdot tulevat palvelemaan yhteensä n 6,700 sähkön kuluttajaa.

ANKARA MYRSKY ESPANJASSA

Madrid, marrask. 16. — Voimakas tuuli ja myrsky teki eilen suuria tuhoja pohjoisessa Espanjassa, hävittäen lennätin- ja puhelinjohtoja sekä vahingoittaen rautateitä. Santanderin Bilbaon ja San Sebastianin satamat olivat suljettuina ja rannikkomerilii-kenne pysähdyksissä. Myrsky tuotti melkoisia taloudellisia vaurioita, mutta ei ihmishenkien hukkaa.

Kaivosraadannan palkka

KAIVOSMIEHIÄ MENETTÄNYT HENKENSÄ TURKISSA JA UUDESSA SEELANNISSA

KONSTANTINOPOLI, Turkki, marrask. 16. — Zonguldakin lähistöllä Mustanmeren rannikolla Anatoliassa olevassa kaivoksessa sattui eilen räjähdys, joka surmasi 11 kaivosmiestä. Neljä pahasti loukkautui. Kaksitoista on kadoksissa.

AUKLAND, N. Z., marrask. 16. — Lindonin kaivoksessa eteläsaaressa on eilen tapahtunut kaivosräjähdys, joka surmasi kaksi miestä, haavoitti yhtä ja telkesi 25 miestä kaivoslokeroihin, jossa ovat mitä suurimassa hengenvaarassa.

Pankin apulaiset ryöstöä avustamassa

Toronto, marrask. 16 p. — Viime tiistaina Torontossa tapahtuneen College-kadulla sijaitsevan Bank of Commersen ryöväyksen, ja samana päivänä vangittujen miesten tutkimusten johdosta on poliisit päässeet selville, että mainittu pankkiryöstö on kokonaan pankin kahden työläisen suunnitelma ja heidän avustuksellaan tapahtunut. Pankin apulaiset Campbell ja Esterbrook ovat pidätedyt, ja on toiselta löytynyt hävinneitä rahoja $400(— Samoin on pidätetty kaksi vuokra-auton ajuria ja on myöskin toiselta löytynyt hävinneitä rahoja $1,080.

Tutkimuksissa on käynyt ilmi, että kasööri Esterbrook, muutama tunti ennen ryöstöä, oli kätkenyt hävinneitä rahoja pankin kellariin $3000: — jotka poliisi löysi viime torstaina.

Ryöstettyjä rahoja oli ainoastaan $3000, eikä $6000: — kuten aikaisemmi pnankista ilmoitettiin.

Sokolnikov Neuvostolähettilääksi Lontooseen

MOSKOVA, marrask. 17. — Eilen ilmoitettiin virallisesti, että Neuvostoliiton entinen raha-asiain kansankomisaari Gregori Sokolnikov on nimitetty Neuvostoliiton lähettilääksi Lontooseen. Sokolnikov on nykyään ollut Neuvostoliiton naftasyndikaatin presidenttinä.

* * *

Mikäli muistamme, mainittiin Sokolnikovin nimi oppositsionin yhteydessä noin kolmisen vuotta takaperin. Sokolnikov on nykyään myöskin ollut valtion arkennuskomissionin varapresidenttinä. Lontoon lehdet kertovat, että Englannin hallitus on hyväksynyt Sokolnikovin valinnan Lontoon lähettilääksi.

Myrkytettyjä makeisia lähetetty postissa

Pari miestä hengenvaarallisesti sairastuivat

EDMONTON, Alta., marrask. 16. — George Johnson, 36-vuotias, ja Cecil Larmer, 30-vuotias, jotka ovat työskennelleet eräässä täkäläisessä leipomossa, ryhtyivät eilen syömään suklaamakeisia, jotka oli heille lähetetty postitse Torontosta. Jonkun makeisen syötyään, kaatuivat he maahan, saaden ankaria oksennuskohtauksia. Miehet vietiin sairaalaan, missä todettiin heidän saaneen strykniinimyrkytyksen.

Makeisia on tutkittu ja havaittu niiden sisältävän strykniiniä. Poliisi koettaa saada selville makeisten lähettäjät. Myrkytyksen uhrit makaavat sairaalassa henkihieverissä.

Salaisia asiakirjoja löydetty arkistoista Neuvostoliitossa

Tärkeitä tsaarivallan aikuisia asiapapereita oli salattu Neuvostohallitukselta

LENINGRAD, Neuvostoliitto, marrask. 16. — Hallituksen virkailijat eilen vahvistivat tiedon, että Venäjän kuuluisan tiedeakatemian arkistoista oli löydetty tärkeitä salaisia sotilasasiakirjoja, jotka ovat peräisin tsaarivallan ajoilta.

Professori Sergius Oldenburg, joka äskettäin erotettiin akatemian sihteerin toimesta, jota oli hoitanut 30 vuotta, on syytteessä mainittujen asiakirjain salaamisesta. Viranomaiset sanovat, että mainitut asiakirjat olisivat voineet suuresti vaikuttaa hallituksen menneiden vuosien strategiaan, jos ne olisivat olleet hallituksen tiedossa.

Englannin työttömyysvakuutus

HALLITUS ESITTANYT UUDEN EHDOTUKSENSA

Mitättömiä parannuksia

TYÖTTÖMILLE KIVIÄ LEIVÄN ASEMESTA

LONTOO, marrask. 17. — Työministeri Miss Bondfieldin esitys työttömyysvakuutusmäärärahoista on esitetty parlamentille, ja odotetaan sen siellä kohtaavan myrskyistä vastarintaa usealta taholta. Samalla kun konservatiivit ja liberaalit todennäköisesti katsovat lain koskevan liian raskaasti valtion varoihin, tulee työväenpuolueen vasemmisto, riippumattomat, ne lyömään rumpua sillä, että hallitus on syönyt lupauksensa työttömienkin suhteen.

Riippumattomat huomauttavat, että työväenpuolueen virallisessa ohjelmassa on kannatettu työttömyysavustuksen nostamista puntaan, eli viiteen dollariin viikossa miehille ja he vaativat tämän toteuttamista samalla, kun vaativat vaimoille maksettavan avustuksen lisäämistä $1.76:stä $2.50iin ja lapsiavustuksen lisäämistä 50 sentistä $1.25:iin viikolta.

Hallituksen esityksessä sensijaan ei ehdoteta mitään muuta lisäystä aikuisille maksettavissa työttömyysapurahoissa, kuin että työttömien miesten vaimoille maksettava avustus koroitettaisiin yhdeksään shillinkiin eli $2.25:iin viikolta. Muita muutoksia entiseen verrattuna tulisivat olemaan koululän koroittaminen 15:sta vuoteen, jonka jälkeen jokainen poika ja tyttö tulisivat osallisiksi työttömyysvakuutuksesta.

"Työväen" hallitus on tässäkin syönyt lupauksensa, selittäen ettei se voi tehdä enempää työttömille, koska "ei ole varoja", mistä voitaisiin jakaa avustuksia. Nykyinen hallitus ei ole siis pystynyt ratkaisemaan työttömyyskysymystä sen paremmin kuin edellinen.

Cook lohduttaa kaivosmiehiä

Hallitus kuulemma luvannut vastustaa palkkojen alentamista

LONTOO, marrask. 17. — Puhuessaan eilen, lausui kaivosmiesten liiton johtaja Cook, että uusi kaivosmieslakko olisi katastrofi kaivosmiehille, ja vakuutti, että hallitus tulisi tekemään kaikkensa suojellakseen kaivosmiesten oikeuksia. Hallitus on kuulemma luvannut vastustaa kaikkia kaivosmiesten palkkojen alennusyrityksiä. Palkkakysymykset ovat nyt esillä, sillä kysymyksessä on uusien kaivostyösopimusten aikaansaaminen.

Hallituksen lupauksiin ei toiselta puolen voida panna suurtakaan arvoa, sillä "työväen" hallitus oli "sovitteluissa" mukana pettämässä puuvillakutomojen työläisiä joku kuukausi sitten sattuneen Lancashiren kutomoselkkauksen yhteydessä. Samaa työläisiä huiputtavaa ohjelmaa on hallitus noudattanut villatyöläisten selkkauksessa sekä viimeksi kaivosteollisuuden olojen järjestelyä koskevassa kysymyksessä.

Kapinaliike brittiläisessä sotaväessä

TAPAHTUI JAMAICAN SAARELLA

Kapinalliset lauloivat "Punalippua"

TAPAHTUMAT PIDETTIIN SALASSA

LONTOO, marrask. 16. — Parlamenttikeskustelun yhteydessä on paljastanut, että Argylen ja Sutherlandin ylämaalaispataljoonan miehistön keskuudessa Jamaicassa oli sattunut kapina jo joku kuukausi takaperin, mutta että hallituksen oli onnistunut pitää asia salassa. Nytkin, kun tapahtumaan viitattiin, ei "työväen" hallituksen sotaministeri Tom Shaw ryhtynyt antamaan mitään yksityiskohtaisempia tietoja, vaan selitti, että asianomaisia syyllisiä oli rankaistu.

Vaikka ykitsyiskohdat on pidetty salassa, on julkisuuteen päässyt sen verran, että tiedetään kolmen sotilaan tulleen tuomituksi 5 vuodeksi vankilaan, ja on heidät kuukausi takaperin tuotu Englantiin. Pataljona, jossa levottomuudet olivat sattuneet on tämän jälkeen siirretty Kiinaan.

Sotilaat olivat vastustaneet kurinpidollisia toimenpiteitä ja laulaneet "Punalippua". Kun upseerit olivat yrittäneet vangita johtajia, olivat sotilaat asettuneet heitä puolustamaan. Selkkauksen yksityiskohtaisemmat syyt eivät ole tunnettuja.

Bolshevismi kummittelee Afrikassa

LONTOO, marrask. 16. — Josko nykyiset alkuasukaslevottomuudet Etelä-Afrikassa ovat merkkinä neuvostohallituksen propagandasta, ja josko se voisi rikkoa englantilais-venäläistä sopimusta joka hyväksyttiin viime kuussa, ovat kysymyksiä jotka entinen ulkoasiain kirjuri Locker-Lampson on jättänyt parlamentin alahuoneelle vastauksen saantia varten t.k. 18 p:ään.

Toinen kysymys on ulkoasian kirjurille vastauksen saantia varten Chamberlainilta, entiseltä ulkoasian kirjurilta huomion kiinnittämiseksi kirjoitukseen Isvestiassa jossa kirjoituksessa selitetään, että englantilais-venäläinen sopimus ei koske Punaista kansainvälistä.

Lontoon konferenssi uhkaa hajota ennen kokoontumistaan

Riistovaltojen varustelupyyteiden ristiaallokko korkealla

LONTOO, marrask. 16. — Viime päivien tapahtumat jälleen osoittavat että aselepopäivän kauniit puheet rauhasta ja kansainvälisten suhteiden paranemisesta ovat olleet pötyä.

Porvarilehdistö kiinnitti suuria toiveita edessä olevaan Lontoon laivastokonferenssiin. Nyt kuitenkin näyttää käyvän sillä tavalla, että konferenssi jo etukäteen on tuomittu epäonnistumaan.

Aikaisemmin oli jo Italian ja Ranskan taholta esitetty vastakkaisia vaatimuksia laivastovarustelujen suhteen. Nyt viimeksi näyttää Japanin vaatimukset 8-tuumaisilla tykeillä varustettujen risteilijäin suhteen aiheuttavan hankausta. Japani on vaatinut, että näissä varusteissa määriteltäisiin Britannian, Yhdysvaltain ja Japanin suhde 10—10—7:ksi. Jollei Japani saa tätä imperialistista pyydettään toteutetuksi konferenssissa, ei se kuulemma tule hyväksymään mitään muunlaista kompromissia.

Kapitalistiset suurvallat näyttävät ilmeisesti vain leikittelevän mokomilla konferensseilla, ollen jokaisen salaisena päämääränä yrittää pakoittaa toisiaan supistamaan varustuksia, samaan aikaan, kun itsekukin kohdaltaan pääsisi niitä lisäämään.

Siirtolaisia karkotetaan Canadasta

Montreal, marrask. 15. — Canadan siirtolaiskodista ilmoitetaan, että kuusikymmentä englantilaista miestä, naista ja lasta, on tänään lähetetty siirtolaishallituksen toimesta takaisin vanhaan maahan. Mainitut siirtolaiset, jotka on aikaisemmin hankkinut maahan Canadan hallituksen asuttamiskomitea, ovat huomattu kykenemättömäksi farmitöihin ja välttyäkseen joutumasta hallituksen huollettavimksi, ovat he palautettu vanhaan maahan.

Ranskalainen imperialismi varustautuu

RAUHAN LORUT EIVÄT TUOTA HÄIRIÖTÄ

Ranska rakentaa mahtavaa laivastoa

SOTAKIIHOITUS TÄYDESSÄ KÄYNNISSÄ

PARIISI, marrask. 16. — Ranskan laivastoministeri Leygues lausui eilen, että Ranskan pyrkimyksenä on kohottaa itsensä sellaiseksi merivallaksi, jonka laivasto on toisella sijalla ainoastaan Yhdysvaltain ja Englannin laivastoon verrattuna.

Ranskalla maailman voimakkain vedenalainen laivasto

Laskiessaan uuden laivastoakatemian peruskiveä Brestissä lausui L., että Ranska on yrittävä säilyttää itsellään maailman voimakkaimman vedenalaisen laivaston, ja tulee Lontoon konferenssissa tiukasti vastustamaan kaikkia vaatimuksia vedenalaisten luvun supistamisesta.

Sen jälkeen, kun Leygues otti osaa akatemian juhlallisuuksiin, kävi hän lyömässä yhden niitin parhaillaan rakenteilla olevaan 10,000 tonnin risteilijään, "Duplexiin", josta sanotaan tehtävän maailman nopein risteilijä. L. täysin imperialistiseen henkeen puhui siitä, että Ranska voi pysyä suurena maailman valtana ainoastaan kohoamalla suureksi merivallaksi.

Huikea varustelusuunnitelma

Saavuttuaan takaisin Pariisiin esitti hän hallituksen laivasto-ohjelman edustajakamarin laivastokomitealle. Ohjelma sisältää kuuden ensiluokan, 1,500 tonnin vedenalaisen rakennustöiden alulle panemista tammik. 1 pnä, eli kaksi viikkoa ennen laivastokonferenssin kokoontumista.

Tällaiset toimenpiteet paremmin, kuin mikään muu, paljastaa diplomaattien välisten rauhanpuheiden onttouden.

Siirtolaisia kohdannut tulirokko

Raivoaa mennoniittien keskuudessa Kielissä

HAMPURI, Saksa, marrask. 17. — Tulirokko on puhjennut niiden 300:n venäläis-saksalaisen mennoniitin keskuudessa, jotka Kielissä odottavat tilaisuutta matkustaa siirtolaisina Canadaan. Kulkutauti erikoisen runsaasti leviää naisten ja lasten keskuudessa. Nämä 300 mennoniittia lukeutuvat niihin talonpoikiin, jotka jättävät Neuvostoliiton, luullen löytävänsä parempia elämän mahdollisuuksia tältä mantereelta.

Heitetty kuin luu koiralle

Englannin "työväen" hallitus olisi valmis antamaan työläisille kokonaista 8 tunnin loman vuodessa täydellä palkalla

LONTOO, marrask. 16. — Alahuoneessa käsiteltiin eilen iltapäivällä lakiehdotusta, jossa varataan 8-tunnin loma täydellä palkalla työläisille, jotka ovat olleet vähintäin vuoden saman työnantajan palveluksessa. Lakiehdotus oli toisessa käsittelyssä, ja työministerin parlamentaarinen sihteeri ilmoitti tällöin, että hallitus on periaatteessa lakiehdotuksen puolella mutta ei voi varata tällä kertaa kylliksi aikaa, jotta laki saataisiin loppuun käsitellyksi.

Tämä lakitekele todistaa kaikessa kyynillisyydessään, millaisia suurenmoisia "etuja" heruu työväestölle silloin, kun sen "omat" miehet ovat hallituksen ohjaksissa.

Junamies jäänyt junan alle

OVEN SOUND, marrask. 16. — C. P. R. viljajunan junamies Norman Cook, Torontosta, hyppäsi junasta tänä aamuna kello 10.30 Corbettonissa seurauksella, että maan ollessa liukasta hän kaatui liikkuvan junan alle, jossa hän kauheasti ruhjoutui, pään melkein kokonaan irtaantuessa ruumiista. Vainaja oli 35-vuotias ja naimisissa.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset 50c kerta. — Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaantietoja ilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmotuksien ja ilmotusagenttuurien on vaadittava, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa suoraan liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 6 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Hanaverto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 57 Lorne St. Puhelin 1032. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 57 Lorne St. Puhelin 2537W.

Puoluekuri — puolueen puhdistus — oikeistolaisuus

Puoluekuri — sana jota hyvin useassa tapauksessa käsitetään ruoskaksi, joka on annettu puolueen johtoelimien käsiin. Mutta ryhtyessä asiaa tarkastelemaan tulee piankin huomaamaan, että puoluekuri ei läheskään tarkota sitä ja ken sitä aikoo ruoskana käyttää, ei itsekään ymmärrä puoluekurin merkitystä eikä sen tarkoitusta. Puoluekuri ei koske yksinomaan joukkoihin, mutta se koskee myöskin johtajiin. Kuri, joka sitoo joukot ja johtajat, voi vasta olla todella rautaista kuria, todella vallankumouksellista kuria.

Ensimäisessä lauseessa esitetyn kurimuodon tunnemme me työläiset varsin hyvin — liiankin hyvin, jopa niin tarkoin, että kovempienkin iskujen kohdatessa kyyristymme kokoon ja orjamielin odotamme tuleeko vielä lisää. Mutta puoluekuria, joka sitoo joukot ja johtajat ja jonka avulla muodostetaan todella vallankumouksellinen puolue, sitä tunnemme sangen vähän.

Toveri Lenin, joka itse oli kurin ja järjestyksen mies, määrittelee tapansa mukaan selvästi ja varmasti tämänkin kysymyksen. Näin sanoo hän selostuksessaan bolshevikkien menestyksen perusehdoista: "...Ja ennenkaikkea nousee kysymys: millä pysyy yllä proletariaatin vallankumouksellinen puolueen kuri? Millä sitä tarkistetaan? Millä lujitetaan? Ensinnäkin proletaarisen etujoukon tietoisuudella ja sen uskollisuudella vallankumousta kohtaan, sen lujuudella, itseuhrautuvaisuudella, sankaruudella. Toiseksi sen taidolla sitoutua, lähestyä vississä määrässä, jos niin saa sanoa, sulautua työtätekevien mitä laajimpien joukkojen kanssa, ensi kädessä proletaarisen, *mutta myöskin ei-proletaarisen työtätekevän massan* kanssa. Kolmanneksi sillä, että tämän etujoukon toteuttama poliittinen johto toimii oikein, että sen poliittinen strategia ja taktiikka ovat oikeita, ehdolla että mitä laajin massa *oman kokemuksensa* nojalla vakuuttautuu tästä oikeudesta. Ilman näitä ehtoja on mahdotonta toteuttaa kuria vallankumouksellisessa puolueessa, joka todella kykenee olemaan kehittyneimmän luokan puolueena tämän aikoessa kukistaa porvariston ja uudestiluoda koko yhteiskunta. Ilman näitä ehtoja yritykset luoda kuria, mitä kiertämättömästi muuttuvat onttoudeksi, korulauseeksi, irvikuvaksi. Mutta toisaalta nämä ehdot eivät saata syntyä yhtäkkiä. Ne muodostuvat vain pitkäaikaisella työllä, raskaan kokemuksen kautta; niiden muokkaantumista helpottaa oikea vallankumouksellinen teoria, joka vuorostaan ei osiinny dogmina, vaan lopullisesti muodostuu ainoastaan kiinteässä yhteydessä todella joukkojen toiminnan ja todella vallankumouksellisen käytännön kanssa." ("Lenin puolueesta", siv. 258.)

Näin Lenin. Erikoisesti hän alleviivasi, että on sulauduttava joukkoihin, ei-proletaarisenkin työtätekevän massan kanssa ja saatava laajin massa kokemuksensa kautta vakuuttuksi puolueen poliittisen strategian ja taktiikan oikeudesta. Näinköhän meillä toteutetaan puoluekuria? Sellaisten tovereiden, jotka puoluekuriuhkauksia joka päivä jakelevat, sopisi edelläoleva lainaus lukea useampaan kertaan. Otettiinko esim. kp. 5:nnen piirin edustajakokouksessa johtoa valitessa puoluejäsenistön saama *oma kokemus* huomioon. Ei. Sen harras halu saada parhain mahdollinen johto viemään eteenpäin niitä päätöksiä, joita tehtiin piirin edustajakokouksessa ja jotka päätökset tehtiin puolueen 6:nnen edustajakokouksen hyväksymän linjan mukaan. Tässä kokouksessa tosiaankin sai sellaisen käsityksen, että puoluekuri koskee vain joukkoja, mutta ei johtajia. Tarkoinkin suunnitelma viedään huonolla menettelytavalla männikköön ja silloin muuttuu kuri — irvikuvaksi — kuten Lenin sanoo. Kun joukoilla ei ollut luottamusta ja omaa kokemusta, että valittavat toverit todella ajaisivat tehtyjä suunnitelmia eteenpäin, määräsi ylempi puoluejohto, että eräs henkilö (Sula) on valittava tai puoluejohto valitsee hänet. Toteutettiinko tässä tov. Leninin määrittelemää puoluekuria? Ei. Mutta Italiassa on myös, joka käyttää tällaista puoluekuria.

Toinen asia mistä nykyään puhutaan paljon on — puolueen puhdistus. Minkähänlaisista aineksista puolue on puhdistettava? Toveri Lenin tunnetulla selvänäköisyydellään selittää tämänkin seikan. Selittäessään miten tärkeätä on ottaa huomioon puolueettomien työtätekevien joukkojen kokemukset ja osoitukset lausuu hän edelleen: "... Tällaisena aikana muodostuu vallankumouksen tärkeimmäksi valloitukseksi sisäinen parantuminen, ei häikäisevä, ei silmiinpistävä, ei heti näkyvä, työn, sen järjestelyn ja sen tulosten paraneminen; paraneminen taistelussa proletariaatin ja puoluetta turmelevia pikkuporvarillisen ja pikkuporvarillis-anarkistisen elementin vaikutuksia vastaan. Jotta tällainen parantuminen saataisiin aikaan, on puolue puhdistettava sellaisista aineksista, jotka ovat eristäytyneet joukoista (puhumattakaan luonnollisesti niistä, jotka häpäisevät puoluetta joukkojen silmissä). Luonnollisesti emme me alistu kaikkiin puolueen joukkojen osoituksiin, sillä joukot joutuvat myöskin joskus — erittäinkin tavattomista rasituksista ja kärsimyksistä johtuneen äärimäisen väsymyksen, nääntymyksen aikoina — kaikkia muuta kuin jalojen mielialojen valtaan. Mutta ihmisten arvostelussa, kielteisessä suhtautumisessa 'sisään hiipineisiin', 'komisarioituneisiin' ja 'byrokratisoituneisiin' ovat proletaarisen puolueettomien joukon osoitukset ja myöskin puolueettomain talonpoikaisjoukkojen osoitukset tavattoman arvokkaita. Työtätekevät joukot tuntevat tavattoman herkästi erotuksen kunniallisten ja tehtävälleen antautuneiden kommunistien sekä sellaisten kommunistien välillä, jotka synnyttävät vastenmielisyyttä otsansa hiessä leipäänsä hankkivassa ihmisessä, ihmisessä, jolla ei ole mitään etuoikeuksia, ei mitään 'teitä ylempien luokse'."

Tässä on ne ainekset, jotka on puolueesta puhdistettava. Kukahan meillä häpäisee puoluetta, nekö johtajat jotka antavat palttua kaupunki- ja kyläjärjestöjen valitsemien edustajien mielipideilmaisuille ja siten saavat puoluejäsenistössä aikaan sellaisen käsityksen, että heillä ei ole mitään tehdä mitään, vaan odottaa aina määräyksiä ylhäältäpäin, vai nekö joukot, jotka väsymyksen ja nääntymyksen aikoina joutuvat kaikkea muuta kuin jalojen mielialojen valtaan? Onkohan meillä sellaisia "sisään hiipineita", "komisarioituneita", "byrokratisoituneita" kommunisteja, jotka otsansa hiessä työtätekevässä ihmisessä synnyttävät vastenmielisyyttä? Kas tällaisista aineksista toveri Leninin mielipiteen mukaan on puolue puhdistettava.

Toverit. Meidän edessämme on vakavat asiat, ja meidän on niihin suhtauduttava harkiten, tarkastellen tosiasiat aivan sellaisina kun ne ilmenevät keskuudessamme, sillä vasta senjälkeen ne todella voidaan korjata ja vasta silloin voidaan puolue tosiasiallisesti puhdistaa.

Kommintern avoimessa kirjeessään Canadan kommunistipuolueelle toimeenpanevalle keskuskomitealle on korostanut oikeistovaaran olemassaoloa Canadan kommunistipuolueessa vakavana tosiasiana, jota on ryhdyttävä korjaamaan. Puolueen ja myöskin 5:nnen piirin johto on tästä asiasta tehnyt fraasin, jota käytetään kaikissa tilanteissa. Olkoonpa puoluetoimitsija kuinka toimeton, saamaton ja henkisesti köyhä, riittää sanonta, että hän on Kominternin linjalla, peittämään kaiken ja toveri, joka tästä toimettomuudesta ja saamattomuudesta uskaltaa huomauttaa, on oikeistolainen.

Edellyttääkö Kominternin avoin kirje C. kp:lle jotain tällaista? Ei, sitä se ei edellytä. Komintern antaa ohjeensa käytännöllistä työtä varten, eikä miksikään korulauseeksi. Tässä kirjeessä mainitaan eräänä oikeistotendensinä Canadan kommunistipuolueessa jaostollisuus ja itsenäiset kieliryhmät. Mitenkä tämä tendenssi voidaan hävittää? Tähän voi löytyä vain yksi vastaus ja se on: *että puolue toteuttaa kaikella voimallaan työpaikkasolujen järjestämistä.* Suuret työpaikat ovat ne sulatuskattilat, joissa eri kansallisuuksiin kuuluvat työläiset tapaavat vastassaan yhden ja saman vihollisen — *kapitalismin.* Toisia oikeistotendenssejä, joista tässä kirjeessä muiden muassa mainitaan ovat: joukkojen radikalisoitumisen aliarvioiminen ja riittämätön huomio ammattiuniotyölle ja järjestymättömien järjestämiselle. Mitenkä esim. C. kp:n 5:nnen piirin tp. k:n ammatillinen jaosto, jonka jäsenet joka käänteessä huomauttavat, että he ovat Kominternin linjalla, toteuttavat järjestymättömien järjestämistä tämän piirin alueella? Yksinkertaisesti toimettomuudella. Aikana, jolloin esim. Port Arthurin ympäristön metsämiehet ovat ryhtyneet taistelun avulla vaatimaan korjauksia oloihinsa, on tämän piirin alueella kiinnitetty asiaan niin paljon huomiota, että on — kannatettu C. kp:een 6:nnen piirin vetoomusta, mutta järjestämistyötä ja metsätyöläisten taistelumielen nostattamista, ryhtyä täälläkin lakon avulla tukemaan Port Arthurin ympäristön metsätyöläisiä, sitä ei ammatillisen jaoston puolelta ole tehty, vaikka sen yhtenä jäsenenä on täydellä palkalla oleva metsätyöläisten aluesihteeri.

Tällainen menettely on laahaamista, riittämättömän huomion antamista järjestymättömien järjestämiselle — oikeistolaisuutta —Kominternin avoimen kirjeen mukaan. Ja tätä tendenssiä osottavat juuri ne toverit, jotka korkeimman äänen ovat korottaneet puolueen johdon toimenpiteen puolesta sen pidättäessä puoluejäsenoikeudet kolmelta puoluetoverilta.

Jos siis Canadan kommunistipuolueessa todellakin tahdotaan vakavassa mielessä ryhtyä toteuttamaan Kominternin avoimen kirjeen ohjeita, on tällaiset "sisään hiipineet", fraasimestarit kaikkein ensiksi puhdistettava pois puolueesta, ja sen jälkeen tarmokkaalla toiminnalla sovitettava Kominternin maailmankongressin päätökset Canadan proletariaatin edessä oleviin yleisiin poliittisiin kysymyksiin, teollisuuden ja maatalouden ratsionalisoimisen probleemeihin, työväen järjestöihin ja työväen luokkataisteluun.

H. ELLMEN.

Neuvostoliitosta

Miljoonat aivot, miljoonat kädet jännittyvät työväenluokan suuren päämäärän saavuttamiseksi

JOUKKOJEN KONTROLLI HUOLEHTII SIITÄ, ETTÄ KELVOTTOMILTA AINEKSILTA MENEE ENTISTÄ ENEMMÄN NISKAVILLAT POIKKI

Monet eri kokoukset, joihin olen osallistunut nähdäkseni millä tavalla työläiset käyttävät johtavaa valtaansa työpaikoilla, ovat minulle osoittaneet, kuinka yksityiskohtaisiin kysymyksiin saakka tämä johtaminen ulottuu.

Työläiset johtavat itse tuotantoa sen monissa kysymyksissä. Sen lisäksi he käyttelevät tehtaallamme ja kaupungissamme kaikkiin taloudellisiin kysymyksiinkin ulottuvaa valtaa.

Tuotannon alalla on johtolankana tietysti 5-vuotissuunnitelman toteuttaminen. Sen toteuttamista harkitaan ja pohditaan yksityiskohtaisesti monissa eri työläisten ja elintensä kokouksissa. Näkee, että se on todellakin työläisjoukkojen yhteisen taistelun ja työn johtolanka. Miljoonat aivot, miljoonat kädet jännittyvät, joka hetki tämän suuren päämäärän tavoittamiseen. Osoittaakseni minkälaisia kysymyksiä on tehtaallamme tuotantoa koskevien kysymysten yleisen käsittelyn alaisena, mainitsen niistä muutamia: siirtyminen 7-tunnin työpäivään, uusien asuntojen rakentaminen, työläiskorkeakouluissa (rabfak) iltaisin opiskelevien yhteisasunnon rakentaminen kirjastoineen ja lukusaleineen, uuden yleisruokalan rakentaminen, raitiovaunulinjojen lisääminen leipätehtaan laajentaminen, käsilläolevain palkkojen korottamisten määrääminen. Kuvaavana esimerkkinä siitä minkälaisia vaikeuksia täällä on voitettavana, mainitsen seuraavaa: kapitalistit, jotka ennen täällä herrastelivat, eikä välittäneet rakentaa tehdasalueella paremmin kuin kaupungissakaan vesijohtoverkkoa. Nyt sellaisen rakentamiseen ryhdytään huolimatta monista muista suurista rakennuspuuhista. Nykyisestä "vesitilanteesta" eli oikeammin sanoen vedettömyydestä kärsii sekä tuotanto että asujamisto (lavantaudit y.m. aiheutuneet huonosta vedestä). Vesijohtolaitoksen rakentamiseen ryhdytään näinä päivinä.

Muuten ovat työläisten kokoukset kiintoisia myöskin sen vuoksi, että niissä puhutaan tavallisesti asiat aivan halki. Arvostellaan puutteellisuuksia ja käydään tarpeentullen käsiksi persooniinkin.

Nykyisin on tpöpaikallamme käynnissä sosialistinen kilpailu, joka antaa nykyisin erikoisen leimansa elämälle tehtaissa. Kilpailu tapahtuu eri tehtaiden välillä oikein "haasteen" mukaisesti. Kilpailu koskee tuotannon määrän ja laadun kohottamista. Tuloksien saavuttamiseksi joudutaan jännittämään kaikki voimat työtehon ja huolellisuuden kohottamiseen. Koneistoja uusitaan, uusia työmenetelmiä otetaan käytäntöön, tehtaiden organisatiota uusitaan ja loppujen lopuksi, mikä ei ole vähäinen seikka sekään kohotetaan yksilöllistä työtehoa.

Viimemainittua silmälläpitäen on tehtaassamme järjestetty yksilöllinen kilpailu työläisten kesken. Kilpailun tulokset julkaistaan joka viikko tehtaan seinällä olevassa taulukossa. Sosialistinen kilpailu on osa 5-vuotissuunnitelman toteuttamisesta. Sehän edellyttää työn tuottavaisuuden suurta kohoamista. Ja työteho kohoaa. Osoituksena siitä, että tehtaammekin on täyttänyt sille asetetut toiveet, en malta olla mainitsematta, että valtion yleisessä taloussuunnitelmassa esitettiin tehtaamme tuotantomääräksi rahassa 47 miljoonaa kultaruplaa. Tämä edellytti huomattavan tuotannon kohoamista entiseen verraten. Työläisemme tekivät sen kepposen, että tuottivatkin 50 miljoonan edestä.

Koska oleskelen Donbasilla, jossa toista vuotta sitten oli päiväjärjestyksessä n.s. Sahtinskin juttu, s.o. muutamien insinöörien ja teknikkojen vastavallankumouksellisen sabotaashin harjoittaminen, lienee lukija halukas kuulemaan, minkälainen tilanne nykyisin vallitsee teknillisiin voimiin nähden.

Sanotun jutun yhteydessä sai koko Venäjän proletariaatti vakavan opetuksen siitä, että myös tuotannossa täytyy olla varullaan luokkavihollisten hyökkäyksiin nähden. Täytyy tarkata, ettei vihollinen hyökkää tällä rintamanosalla.

Puolue tehosti tunnuslausetta "Joukkojen kontrolliin!" vetäen yhä laajempia työläisjoukkoja puolustamaan työväenvaltaa tuotannossa. Tuloksena oli, että työläisten tarkkaavaisuus on terästynyt entisestään suuremmassa määrin siihen, ettei vihollinen pääse hyökkäystään jatkamaan.

Muuten tämä kysymys saa nykyisin uutta luonnetta siitä syystä, että Neuvostovallan kasvattamia työläisinsinöörejä ja teknikoita, joilla on proletaarinen ideologia, alkaa jo joukottain valmistua tuotantomme palvelukseen. Vanha insinöörijoukko, joka on porvarillista alkuperää ja kapitalistien palveluksessa ollutta, ja jonka joukossa on paljon — se myönnettäköön — rehellisestikin työväenvaltaa palvelevia, saa uutta ominaispainoa. Kelvottomilta aineksilta menee entistä enemmän — kun ottaa huomioon työväenluokan valppauden kasvamisen lisäksi tämän — niskavillat poikki. Niin, että kyllä se tältäkin osaltan sosialistinen rakennustyömme pyörii.

Tulisin taisteluterveisin

Kalle Pantteri.

PUNAINEN ARMEIJA VALPPAASTI RAJOJEMME VARTIOSSA

Tov. Voroshilovin puheesta nuorisoliiton Moskovan aluekonferenssissa

Puolueemme Keskuskomitea on tehnyt yhteenvetoja 5-vuotissuunnitelman ensimäisestä vuodesta. Nämä tulokset ovat ylittäneet kaikki odotuksemme. Taloudelliset arviontimme ovat osoittautuneet oikeiksi 100 prosenttia. Suunnitelma toiselle vuodelle on jo määritelty ja ylittää se entisiä laskelmiamme. Silloin kun budjetti viime vuonna oli 7,900 milj. rpl., niin tänä talousvuonna se on 11,500 milj. rpl. eli 1,900 milj. ruplaa enemmän kuin 5-vuotissuunnitelman numerot edellyttävät.

Sangen huomattava osa budjetista menee teollisuuden kapitaaliseen rakennustyöhön. Huomattava osuus on myöskin maatalouden lujittamisella.

Edässämme on laaja työala. Tätä työtä on meidän tehtävä vihamielisessä kapitalistisessa ympäristössä. Senpä vuoksi emme saa koskaan unohtaa puolustuskysymyksiä.

Minkälaisessa kunnossa ovat puolustusvoimamme nykyään? Minun täytyy tyydytyksellä todeta, että Punainen Armeija, Punainen meri- ja ilmalaivasto lujittuvat ja parantuvat joka päivä. Punaisen Armeijan teknillinen voima kasvaa yhdessä maan teollistuttamisen kanssa. Meillä on nyt jo armeija, joka on proletariaatin sosialismin rakentajan arvon mukainen. 30 prosenttia armeijasta on nuorisoliittolaisia.

Viime aikoina on Europan ja Amerikan lehdistössä kirjoitettu, että jos bolshevikkien onnistuu olla olemassa vielä 3—4 vuotta ja toteuttaa 5-vuotissuunnitelma, niin hyökkäys niiden kimppuun lähimpien naapurien taholta maailman porvariston tukemana tuskin on mahdollista.

Historia on asettanut porvariston eteen uhan — ollako vai ei olla. Mutta me olemme lujasti vakuutettu, että tulemme olemaan, sillä me olemme mahtava nuori luokka, jolle kuuluu tulevaisuus ja jo on valloittanut porvaristolta yhden kuudesosan maan pinta-alasta.

Porvaristo myös olettaa, että se tulee olemaan. Tämä kiertämättä johtaa yhteentörmäykseen. Meille on edullista, että tämä yhteentörmäys tapahtuu mahdollisimman myöhään. Mutta jos me nyt joudumme tähän taisteluun, niin emme epäile voittoamme.

Monilla on sellainen väärä ja vahingollinen käsitys, että me elämme rauhallisessa ja levollisessa tilanteessa. Rauhaa porvariston kanssa ei meillä todellisesti ole. On käynnissä lakkaamaton taistelu, joka kuvastuu tällä kertaa Kaukaisen Idän tapahtumista.

Useiden kuukausien aikana on Kiinan rajalla ollut lakkaamattomia sotilaallisia yhteentörmäyksiä, joissa kiinalaiset ovat olleet alotteentekijöinä. Mutta me emme ole vegetariaaneja emmekä tolstoilaisia. Jokaiseen hyökkäykseen me vastaamme lyhyellä, mutta voimakkaalla vastaiskulla. Vakutaan teille, että meillä on riittävästi voimaa pakottaa kiinalaiset kartanoherrat ja kapitalistit lyhyessä ajassa kunnioittamaan ja noudattamaan tekemiään sopimuksia. Jos me emme tätä tee, niin ainoastaan sen vuoksi, että me olemme ennenkaikkea rauhan puolesta.

Mutta tästä ei kuitenkaan seuraa että me loppumattomiin tulemme kärsimään kaikenlaista pilkkaa ja loukkausta. Jos kiinalaiset kartanoherrat ja kenraalit eivät ymmärrä, että me rauhanrakkaudellamme emme osoita voimattomuutta, vaan tervettä älykkyyttä, niin me emme karta antamasta niille tuntuvaa opetusta punaisen aseen voimakkuudesta.

Imperialistista demagogiaa

Ranskan hallituspulan aikana koetti "radikaali-sosialistien" (nimellä ei ole mitään tekemistä radikaalisuuden enempää kuin sosialisminkaan kanssa) johtaja muodostaa hallitusta siten, että saisi Ranskan "sosialisti"-puolueen osallistumaan ministeristöön. "Sosialisti"-puolueen parlamenttiryhmä olikin jo hommaan taipuvainen neuvotteluissa. Mutta puolueen kansallisneuvosto moitti parlamenttiryhmää siitä ja julisti, että se "ei lähde kulkemaan MacDonaldin kera."

Joku voi päätellä tästä, että Toisen Internationalen puolueista ainakin Ranskan puolueella on vielä jätteitä luokkarehellisyydestä. Tätäpä Ranskan sosialistipuolue juuri tahtoisi Ranskan työläisten luulemaan. Mutta sellainen on kertakaikkiaan perätöntä. Tämä neitseellisen puhtauden näytteleminen on liian tökerö ollakseen vakuuttava. Ja ensinnäkin mitä merkitsee se, että ranskalaiset "sosialistit" tuomitsevat Englannin "sosialisteja"? Tuomitsevatko Blum ja Boncour MacDonaldia ja Snowdenia sen takia, että ne ovat pettäneet sosialismin ja ryhtyneet kapitalistien pyöveleiksi taistelussa työväenluokkaa vastaan? Eivät suinkaan! MacDonaldille ja Snowdenille annettiin tämä vasemman käden läiskähdys siitä syystä, että Snowden taisteli Haagissa ranskalaisten imperialistien etuja vastaan ja brittiläisten imperialistien etujen puolesta ja lukuisten muitten hyökkäystensä takia ranskalaisten imperialistien pyrkimyksiä vastaan mannermaalla ja Britannian imperialistien puolesta.

Kun asian näin käsitämme, on asianmukaista hieman silmätä onko ranskalaisilla "sosialisteilla" puhtaat kädet tässä suhteessa. Eikö Albert Thomas, "suurin Ranskan sosialisti" ole imperialismin kanssa yhteistoiminnassa Kansainliitossa toimiessaan sen "työtoimiston" päänä? Eikö Paul Boncourilla ole ollut ministerisalkku Ranskan kapitalistipuolueitten kokoomusministeristössä? Eikä koko Ranskan "sosialisti"-puolue nyt — vielä selvemmin kuin 1914 — tue kapitalistien sotavarusteluja, varsinkin Neuvostoliittoa vastaan? Ei ole mitään moitetta tästä kuultu. Kokoomuspolitiikka on vielä Ranskan "sosialistien" politiikkaa. Niinpä siis ei siltä pohjalta käy heidän MacDonaldia moittia.

Ja edelleen: Ranskan "sosialistit" ovat auttaneet Ranskan kapitalisteja särkemään lakkoja kerran toisensa perään, murtamaan rautatieläisten ja postityöläisten unioita, esimerkiksi. Niinpä ei käy niiden moittia MacDonaldin hallituksen samanlaista menettelyä kutomotyöläisten ja hiilityöläisten lakkoihin nähden. Ja koska Ranskan sosialistit täydellä sydämellään ovat tukeneet hallituksensa verilöylypolitiikka Syriassa ja Marokossa, ei niillä ole syytä moittia sen johdosta, että MacDonald ja Sidney Webb iskevät arabialaisten suonta tai syöksevät vankiloihin Intian ammattiunionisteja.

Todellinen syy siihen, että Leon Blum juuri nyt "ei lähde kulkemaan MacDonaldin kera" on siinä, että hänellä ei ole sitä mahdollisuutta, mikä MacDonaldilla oli, joka ainakin on nyt kuningas Yrjön pääministeri kun taas ranskalaisille "sosialisteille" tarjottiin vain toisen luokan asemia Daladierin ministeristössä. Ja miksi taas niille tarjottiin vain toisen luokan asemia? Koska Ranskan kapitalismin tilanne ei vielä tällä hetkellä ole niin kriitillinen kuin brittiläisen imeprialismin. Leon Blum vain odottaa kriisin syventymistä — eikä hänen kauan tarvitsekaan odottaa — ja silloin hänkin lähtee "kulkemaan MacDonaldin kera."

Vastinetta U. W:lle ja hänen laisilleen y.m.

Muutama aika takaperin saimme lukea Industrialistista erään U. W:n kysymyksen, joka oli kohdistettu nimimerkki "Iikalle", joka henkilö on Vancouverin vakituinen kirjeenvaihtaja Ind. lehdelle. Tuo kyseessä oleva kirjeenvaihtaja kirjoittamassaan paikkakuntauutisessa m.m. kertoo kuinka mainitun kaupungin suomalainen kamasaksa aines (kauppiaat) ovat kademielisiä toisiaan kohtaan verraten sitä vallitsevaan kademielisyyteen ennemmin — ja myöhemmällä maahan (Canadaan) tulleiden siirtolaisten keskuudessa. Tämän asiain tilan johdosta oli U. W. seikkaperäistä ja tyhjentävää selostusta vailla, siksi hän kirjoitti kysymyksensä toivoen tietenkin keltä tahansa saavansa totuuden mukaisen vastauksen. Kysymyksessä hän mainitsee olevan kahdenlaisia järjestön (I.W.W:n) jäseniäkin. Uskon tuon seikan olevan U. W:lle kokemuksellisen totuuden. Iikka vastasi tai koetti vastata tuohon mielenkiintoiseen kysymykseen, mutta sen sijaan että hänen vastauksensa olisi ollut tyhjentävä ja asiallinen oli se tyhjä ja asiaton. Tuon järjestöasioista vakavimman (kahdenlaisien jäsenien olemassa olo-) kysymyksen Iikka näki hyväksi sivuuttaa tykkänään siten osoittautuen ovelaksi käsittämään missä "napit kärvähtää". Mutta miten arkaluonteinen onkaan tuo kysymys, ottaa tämän kirjoittaja vapauden osaltaan vastata siihen tekemällä se Vapaus lehden palstoilla, sillä on olemassa paljon työläisille tärkeitä kysymyksiä, jotka vaativat ratkaisua tapahtuneiden tosiasioiden kirkkaassa valossa puhtaana tavaksi käyneistä virallisista valheista. Mutta niin tärkeä kuin näiden asioiden vapaa sensuriton käsittely työläiselle olisikin ei tule kysymykseenkään että sellaisia kirjoituksia Industrialistissa julkaistaisiin, joissa uskoa hylkien, tiedon valossa, jyrkän luokkaedun kannalta asiat esitettäisiin ilman puoluevimmaa teollisuustyöläisille ja vain heille, eikä kaikenmaailman kansalle tarkoitettuna, valheilla peiteltynä ja sievisteltynä, porvariston lievää kumouksellisuutta edustavana, joka jyrkkäkulmaisena eroaa kaikista työväestön omista luokkataistelupyrkimyksistä. Näin siis totuuden salaaminen valhettelu ja työläisten jatkuva pettäminen on Ind. elämän ehtona.

Sensuurin ja virallisen valheen seurauksia — "Eläminen lain alla"

Se, että työväen lehdessä, joka väittää olevansa ainoa suomenkielinen teollisuusunionistinen sanomalehti, kielletään tosiasioiden esittäminen ja arvostelu siitä, mitä on nykyinen teollisuus unionismi ja mitä sen pitäisi olla, saattaa ajattelevan työläisen epäilemään ja kysymään, onko todellisen teollisuusunionismin edistämisessä ja sen eteen toimimisessa välttämätöntä turvautua noin epäilyttäviin ja paheksuttaviin toimintamuotoihin; eivätkä ne ennenpitkää tule tuhoamaan kaiken tähän asti jo rakennetun. Sillä onhan ymmärrettävää, että omien etujen mukainen työläisten julkinen ajatus, perustuen heidän yhteiskunnallisen asemansa, edellyttämille taloudellisille eduille, on konkreettinen perusta, jolle todellista teollisuus unionismia täydytään ryhtyä rakentamaan vaikka se tapahtuisi valheteollisuusunionismin häviämisen kautta. — Olemme saapuneet tähän prosessiin U. W:n kanssa käsi kädessä ja myönnämme, että on, ei ainoastaan kahdenlaisia jäseniä, vaan määritelmä tulee osoittamaan, että on niitä vieläkin useamman laisia, ja vanhana jäsenenä luulisi U. W:n tehneen sen tosihavainnon että: mitä pienemmäksi on järjestö käynyt, sitä monenlaisemmaksi sen jäsenistö jokaisella teollisuusalalla, missä heitä mahdollisesti onkin ollut. Ja vielä eräs seikka: sitä monimutkaisemmaksi on jatkuvasti kehitetty hallitsevain virkailijain eri koneistot, he, nuo "insinöörit", joiksi Industrialisti heitä sattuvasti nimitti, vaihtelevat keskenään virkapaikkoja: aina kun kyllästyvät vaihtavat "kampea". Nyt jo todetaankin, miten monimutkaista ja haaraista oikea teollisuusunionismi on. Avoimesti väitetään että työläinen ei voi tulla sitä koskaan tuntemaan, turha silloin on työläisten väittää siinä pahoja vikoja löytyvän. Siis siitä joukosta, joka meille opettaa tuota teollisuusunionismia, vaikka emme sitä koskaan opi, saamme myöski nyhtä lajia jäseniä, jotka nekin kuuluvat eri asteille, vaikka heidän kaikkien työ on saman arvoista, nimittäin ei tuota mitään tulosta. Tämän yhteydessä voimme kuitenkin mainita siitä suunnattomasta tuhlauksesta mitä kauttaaltaan yli koko maan harjoitetaan tuon "kasvatustyön" eteen jonka he itse väittävät ei tuottavan hyvää eikä huonoa tulosta. Tietysti tuloksia täydytään saavuttaa, sillä nuottaus on, kuten sanottu, koko mannerta käsittävä. Niinpä täällä meidän karussa Canadastammekin on kansalaistemme kaikesta kansasta kalastusseurat muodostettu "terveelle teollisuusunionistiselle pohjalle". Nämä runnarit, joista jätkien nukutus- ja nulutusseurat rakentuvat, ovat omille paikoilleen asettuneita oman hyötynsä kannalla olevia vapaaehtoisia "ketsareita", jotka jo kokemuksesta tietävät että kyllä "kannattaminen kannattaa". Erikoisesti edulliseksi ovat metsähuijarit ymmärtäneet iselleen tuon "kannatuksen" ja heistä saamme yhtälajia jsäeniä, jotka veljellisestä rakkaudesta uhrautuvat teol' — — ei kun meidän hyväksemme,, emmekä me saa heistä puhua Industrialistissa pahaa. Sitä me tosin emme voi tehdä, mutta voisimme kuitenkin ajatella. Myöskin U. W:n pitäisi tietämän jotain siitä lakikirjasta, joka sisältää ne lait, joiden mukaan ja alla sitä on elettävä. Eikö sekin edusta virkavallan oikeuksia kauttaaltaan ja ole työläisille aivan arvoton, s.o. hyödytön tekele; vain idioottinen uskovainen fanatiikko luulee sillä olevan käytännöllistä arvoa työläisillekin. Eikö ilman noita lakeja työläiset osaisi edukseen toimia ja eikö päinvastoin piakkoin tarvita jo loijarit noita lakeja meille selittämään vakinaisella palkalla. Heistä saamme yhtä sorttia järjestön jäseniä ja me teemme havainnon, että kalliiksi käy "eläminen lain alla".

U. W:n teoria horjuu

Jos U. W:n on tarkoittamani henkilö niin olisin uskonut hänen esittävän tai ainakin koettavan etsiä jotain mahdollista ja pätevää perustetta kahdenlaisien jäsenien olemassaoloon, sillä aika, milloin olemme tänne tulleet, eli aika, jonka olemme täällä olleet, on aivan mahdoton ottaa jaon välineeksi jonka mukaan mitaten saadaan kahdenlaisia jäseniä. Sillä jos niin olisi niin saataisiin tuota määritelmää käyttäen melkein niin monta lajia jäseniä kuinka monta on lukuakin, koska harvoin sattuu jonkun seitsemän miehen kokouksessa olemaan kaksi samassa laivassa tullutta. Sitäpaitsi jotkut ovat toista kertaa, ehkä kolmattakin. Mistä kerrasta tulisi arvo jäsenyydessä johtumaan? Jos U. W. on tarkoittamani henkilö, eikä vielä ole luopunut mahdottamasta mittapuustaan, niin kysyn miten selität sen, että Branchin kokouksissa olimme aina yhtä poikaa. En kymmenissä kokouksissa yhdessä ollessamme muista välillämme olleen pienintäkään erimielisyyttä, vaikka se pootti, jossa olit tullut, tuskin oli kääntynyt takaisin lähteäkseen, jotavastoin se, jossa minä tulin, on pian parikymmentä vuotta levännyt Saint Lawrensin pohjassa ja sittenkin se tuonne ikuiseen lepokommioonsa laskeutui useita vuosia minun rantaan hyppäykseni jälkeen. Edelleen, mielestäni ei hevillä haihdu ne jännittävät hetket, jolloin U. W. pudotteli tuota luisevaa teräksen kovaa nyrkkiään sihteerin eli insinöörin nenänalla olevaan puheenjohtajan pöytään, syystä, että insinööri oli osoittautunut parantumattomaksi vehkeilijöksi joka käytännössä itsepäisesti ja mahtipontisesti toteutti tunnuslauseen: **"Kaikki valta insinööreille!"** Itse asiassa se olikin vain mainittujen lakien täytäntöönpanoa, lain suojissa vallananastusta, jonkalaista menettelyä U. W:n rehellinen luonne ei sietänyt. Ellei työläisiä insinöörien taholta jatkuvasti petettäisi uskottamalla, että teollisuustyöläiset kontrolloivat I.W. W:tä, vaan ilmoitettaisiin heille rehellinen totuus, ei kokouksissa turhan takia rähäköitä syntyisi, sillä silloin "insinöörien" auktoriteetti olisi ilman muuta selvä ja että turhuus sitä vastaan on rimpuilla. Toisen käänteen saisi juttu jos voitaisi osoittaa (vaikka ottamalla lukuun pitemmät ajanjaksot) yksikin tosiasia, että I.W. W. on työväen määräysvallan alainen järjestö, vaan sanontavalta on myönnetty vähemmin tärkeiden asioiden käsittelyssä, mutta niitäkin pohdittaessa on keskutselu kokouksissa hyvin särmikästä, joka johtuu jäsenistön sokeasta uskomisesta vanhaan viralliseen valheeseen, että jäsenistö muka johtaa järjestön asiat. Sitä uskoa on koetettava kaikin keinoin pitää yllä nimellisillä äänestyksillä, joissa asiat ovat siten laitetut listalle, että "insinöörien" voitto on etukäteen varma. Mutta joskus voi käydä toisinkin. "Insinöörit" eivät olisi insinöörejä jos heiltä puuttuisi keinot joukkoetujen alas polkemiseksi kohottaakseen sentilalle oman yksilöetunsa. Vähin vaivoin voisin esittää lukemattomia tapahtuneita tosiasioita esimerkiksi U. W:lle, kuinka joukkopäätöksien kanssa menetellään jos ne vahingoittavat "insinöörien" (pienienkin) etua.

U. W. muistaa 1927 pidetyn kevätkonventsionin, jossa me päätimme lähettää ulos yhden kiertävän järjestäjän. Kuitenkin katsoen silloin vallinneeseen työttömyyteen sekä paikalliseen elinkustannusten halpuuteen

Joulukorttiasiamiehille

Joulukortit No. 8, 24 ja 25 sekä No. 27 ja 28 ovat loppuneet varastosta, joten tästä eteenpäin tulevia tilauksia näille korteille ei voida täyttää.
Tov.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Työläisen Taskukalenteri

Työläisen Taskukalenteri on ilmestynyt ja saatavana Vapauden kirjakaupasta Sudburyssa. Montrealissa ja Port Arthurissa sekä lukuisilta asiamiehiltä kautta Canadan. Rientäkää tilaamaan ajoissa. Tilaukset täytetään sitämukaa kuin saapuvat. Hinta on ainoastaan 30 senttiä. Postissa tehtävät tilaukset voi tehdä nimellä ja osotteella:

Box 69 VAPAUS Sudbury, Ont.

kuin myöskin niihin kurjiin dollarin päiväpalkkoihin, joita maksettiin kaksikätisille nuorille, terveille raatajille, jotka olivat kykeneviä työskentelemään kymmenestä neljääntoista tuntiin yhtämittaisesti, vain vähäsen välipalaksi saaden jotakin ravinnoksikelpaamatonta moskaa. Oli ja edelleenkin on heidän keskettävä työmailla vallitseva ankara keskinäinen kilpailu, jota erikoisen huonoina aikoina säälimättömät orjavoudit kaikin keinoin kiihoittavat. Konventsionissa me käsitimme tilanteen vakavuuden, koska meillä oli omakohtaisia kokemuksia. Me ajattelimme, että ellemme mitään toimi asian auttamiseksi, jonka käsitimme velvollisuudeksemme järjestömme avulla suorittaa, tulee tilanne yhä kurjistumaan. Niinpä sitte päätimmekin lähettää tuon "kiertävän" ulos. Varain puute ei ehkä ollut vakava, mutta tahtoen olla tasapuolisia edes nimeksi, päätimme me neljän dollarin asemasta alentaa kiertävän palkka 3.50:iin, josta seurauksena "kiertäväksi" aikonut astu ulos konventsionihuoneustosta lausuen: "Jopa tekivät sonnin työn". Ja U. W samoin kuin moni muukin työläinen tietää, että tuota "sonnin työtä" ei koskaan käytännössä toteutettu. Miksi ei? U. W:n ollessa oikeamielinen vasta hän, että päätös oli epäedullinen — "insinöörille", samalla se oli peruslakivastainen, joten pahimmassa vastaa hän, että päätös oli epäedullisyytteen meitä vastaan pyhän peruslain rikkomisyrityksestä, jonka he armosta kuitenkin jättivät tekemättä.

Kuten sanottu voitaisiin yllinkyllin esittää ylläkerrotun laisia tapauksia vaikka meidän tiedossamme on niistä vain murto osa. Mutta mitä onkin pitäisi niiden riittää todistamaan, mistä johtuu "kahdenlainen jäsenyys" Ei ole mitään tarvetta lähteä kuvittelemaan mielessään että vanhasta maasta tulo — myöhäisyys tai varhaisuus, olisi syy erimielisyyksiin, sillä sama ilmiö on havaittavissa kautta mantereen kaikenkielisten keskuudessa. Mitä taas suomalaisiin tulee, niin nerokkaat [illegible] pyrkivät pois toisarvoisten jäsenien joukosta, mutta siinä onnistuttuaan on toimintojen suhteen oltava hyvin huolellinen samoin kuin ensikreitiin pyrittäessäkin. Joitakin ohjeita ylemmän jäsenyyden nikaiseksi saavuttamiseksi voitaisiin ehkä esittää, jotka voitaisiin kutsua patentteeratuiksi, sillä niitä menetelmiä käyttäen ovat useat onnistuneet kohoamaan pinnalle huolimatta siitä miten raaimmat ja törkeimmät menetelmät ovat olleet. Mutta U. W ei ole osoittanut halua kohoamiseen eikä hän milloinkaan ryhtyisi rikkuriksi ja vain "insinööriksi" kohonneena voidaan onnistuneesti suorittaa lakon kavaltaminen ja paljon muuta saman suuntaista. Suurta rauhoittamistaitoa, persoonallista rohkeutta ja työnantajille uskollista sydäntä on viime aikoina "insinööreiltä" vaadittu. Samoin on heidän täytynyt omata ensiluokan vääristely- ja valhettelukyky, sydämetön pettämistaito, johon verraten menneisyyden Juudas oli puhdas kuin pulmunen. Tietysti palvelukset on verrattava palkkioihin. Silloin oli palkkio vain muutama vavainen hopeapenninki ja kyseessä yhden ihmisen pettäminen, nykyään, kuten viime kevännäkin, oli satoja käsittävän työläisjoukon pettäminen kyseessä joka uskomattoman sievästi onnistui. Jos suoritettuun tehtävään nähden oletamme palkkioksi suoritetun summan, niin tuo loppunäytös — itsensä hirttäminen olisi ollut asian huonommin harkituin puoli, sillä se, jolla on paitsi tässä kerrotuita elämässä eteenpäin auttavia kykyjä, myöskin niiden käytöstä koituneita "jätteitä", ei kannata ajatella sellaista. — Uskon, että U. W:llä ei ole tässä mainitunlaisia kykyjä ja ominaisuuksia. Hän ei voisi enää oppia sitä militaarista asentoa joka tarvitaan kuukausi kokouksissa tiliraporttia lukiessa. Ja vaikka hän kuinka harjottelisi ei hän voisi koskaan saavuttaa "insinööri"-taidon huippua — kykyä venyttää helmikuu 35 työpäiväiseksi vetäen niin monesta päivästä 4 dollaria päivältä. Mutta kun kokous on itsensä ristinnyt, niin aivan huomiotta se läpäsee. Muuten ei ole tapana takertua tuollaisiin pikku kysymyksiin. Että U. W. ei katuisi sitä, kun ei tullut ennen Suomesta lähdettyä tänne, olen tässä näinkin laajasti esiintuonut todellisia syitä ei ainoastaan kahden- tai useammanlaisten jäsenyyteen, mutta myöskin jäsenettömyyteen. Sitäpaitsi tavaton taantumus, joka ei ole voinut jäädä U. W:ltäkään huomioon ottamatta, nopein askelin jouduttaa kohti lopullista perikatoa. Vähitellen häivenee maine ajasta, jolloin se vielä oli taistelevan proletariaatin ase riistäjäluokkaa vastaan käytävässä leppymättömässä taistelussa, joka taistelu ei vieläkään ole tauonnut, vaan sen johtoon on asettuneet toiset järjestöt, siksi että ne aseet, jotka palvelevat porvaristoa, täytyy työläisten hyljätä. Nykyään ei enää voida työläisten silmiä sokaista I.W.W:n menneellä maineella. Sen varjossa piilevät konnat tullaan kiskomaan päivän valoon. Se aika ei ole enää kaukana jolloin ei

SUOMESTA

PAPPI HYLÄNNYT SEITSEMÄNNEN KÄSKYN JA KÄHVELTÄNYT VÄHINTÄIN 440,000 MK.

Ruosteen raiskaamaa maallista tavaraa kahmaissut yhdessä kassanhoitajan kanssa

V.k. 29 p:nä paljastui Helsingissä jälleen suuri kavallus. Maakuntain Pankin Lönnrotink. 17 olevan konttorin tilejä tiistaina tarkastettaessa todettiin kassassa 440,000 markan vajaus Heti tämän jälkeen suoritetussa perusteellisessa tutkimuksessa saatiin selville, että konttorin esimies, pankinjohtaja Emil Hakamies, oli tehnyt itsensä syypääksi väärinkäytöksiin. Hänet todettiin yhteistoiminnassa konttorin kassanhoitajan, rouva Sorja Nummisen kanssa tilikirjoja väärentämällä anastaneen edellämainitun summan. Asiasta ilmoitettiin sitten rikospoliisille ja pankinjohtaja Hakamies pidätettiin sekä vietiin etsivää onsastoon kuulusteltavaksi.

Maakuntain pankista on ilmoitettu että johtaja Hakamies on yhteistoiminnassa alaisensa kassanhoitajan, rouva Nummisen kanssa kavaltanut pankin varoja 440,000 markkaa. Kavallukset ja väärennykset olivat alkaneet jo tämän vuoden huhtikuussa ja oli rouva Numminen ottanut osaa rikolliseen tekoon esimiehensä määräyksestä. Sekä johtaja Hakamies että rouva Numminen olivat olleet pankin palveluksessa vuodesta 1923 alkaen. Ensinmainittu oli aikaisemmin toiminut pankin Vallilan konttorin esimiehenä ja myöhemmin siirretty saman pankin Lönnrotinkadun konttorin hoitajaksi.

Kuinka kavallus tapahtui

Tutkimuksissa on joht. Hakamies tunnustanut käyttäneensä pankin varoja omiin tarkoituksiinsa ylempänä mainitun määrän. Väärinkäytökset olivat pidätetyn kertomuksen mukaan tapahtuneet siten, että hän oli ottanut juoksevan tilin shekillään kassasta rahaa suuremman summan kuin mitä hänen tilillään oli. Rouva Numminen oli ollut tietoinen siitä, ettei johtajalla ollut tilillään katetta, mutta kuitenkin hänen määräyksestään antanut kassasta rahoja.

Kuulusteluissa on H. edelleen kertonut, että hän on kavaltamansa summan käyttänyt liikesitoumuksien maksamiseen. Kavallukset ovat jatkuneet viime huhtikuusta lähtien, jolloin hän oli käyttänyt erään toverinsa(?!) auttamiseen 150,000 markkaa pankin varoja. Ollen isännöitsijänä Asunto Oy. Kotkankatu 7:ssä on hän käyttänyt etupäässä tämän yhtiön kattamattomia juoksevan tilin shekkejä kavallukşiinsa.

H. kuuluu useaan talo-osakeyhtiöön ollen isännöitsijänä kaikkiaan kymmenkunnassa eri talossa.

Johtaja Hakamies on syntynyt Viipurissa v. 1885. Hän on vihitty papiksi v. 1909. Toimittuaan v.t. kirkkoherrana ja uskonnonopettajana joitakin vuosia hän antautui liikealalle. Helsinkiin muutettuaan hän tuli Brittiläisen ja Ulkomaalaisen Raamattuseuran palvelukseen sekä Maakuntain Keskuspankin Vallilan konttorin johtajaksi.

* * *

Tapaus osoittaa, että tämä "herrar voideltu" oli osannut lukea seitsemännen käskyn sen kansankäsityksen mukaisesti. että papin säkki on poh jaton.

RAIKEA MIELIVALTA REHOITTAA KUKASSAAN PAKKOLASSA

Lukemisesta ja nauramisesta vettäleipää, kovaa vuodetta ja eristämistä yksityissellihin

Valtiollisten vankien olot Tammisaaressa kiristyvät alati. Se on kehittymässä jo aivan äärimäisyyksiin asti Todisteena mainittakoon seuraavia esimerkkejä:

Syyskuun alussa oli poliittisilla vangeilla kirjojen vaihto. Sitä varten vietiin kirjat mukana työpaikalle. Sieltä miehiä vietiin kirjastoon pienemmissä ryhmissä. Työn lomassa sattui tov. Väyrynen tarkastamaan kirjojaan. Tämän huomasi vartija Matinlassi, tunnetaan vankien keskuudessa "Basillin" nimellä. Hän hyökkäsi Väyrysen kimppuun ja vaati lähtemään mukaansa vartijapäällikön puheille. Täällä vartija syytti toveriamme lukemisesta, ja vartion vastustamisesta, tottelemattomuudesta ja ties mistä. Väyrynen vietiin johtokuntaan ja tuomittiin 4 vuorokaudeksi vedelle ja leivälle sekä kovalle vuoteelle. Vangin puolustelut eivät tässä "oikeuslaitoksessa" vaikuttaneet mitään. Kun Väyrynen sitten alkoi suorittamaan rangaistustaan,

leikattiin häneltä hiukset.

Tämä oli poliittisiin vankeihin nähden ainutlaatuinen tapaus 12 vuoden ajalla ja sitäpaitsi lain vastainen. Eräs asetus vangeista antaa hänelle oikeuden kasvattaa tukkaa ja partaa, joita ei saa leikata, jos tuomion päättymiseen on aikaa 6 kuukautta. Väyrynen vastusti toimitusta viimeiseen saakka, m.m. vaatimalla päästä vartiopäällikön puheille sekä selittämällä, että hän on poliittinen, joita ei kurinpitorangaistuksen takia ole koskaan tukkaa leikattu. Vartijat sanoivat toimivansa vartiopäällikkö Heikkilän käskystä, ja suorittivat tekonsa. Ei auttanut sekään, että Väyrynen vetosi siihen, että häneltä on aikoinaan tapaturmaisesti palanut yläruumis, joten verenkierto ihon tältä kohdalta on heikompaa, vaikuttaen siten että hän tuntee usein päänsärkyä.

Nauramisesta — tukkukaupalla vettä-leipää, kovaa vuodetta ja yksityisselliin eristämistä

Laadultaan vielä selvemmän kuvan antaa seuraava tapaus:

Parisen viikkoa sitten vietiin poliittisia vankeja päivälliseltä työpaikalle huudettiin jälempänä tuleville sakkovangeille huomiota, koska näköpiirissä sattui olemaan laitoksen apulaisjohtaja Brofeld. Mainittu apulaisjohtaja väitti nyt, että poliittiset vangit nauroivat huomiota huudettaessa ja vaati vartijoita pysäyttämään poliittisten vankien jonon ja ottamaan jokaisen vangin nimen, joka nauroi. Vartijat hätääntyivät ja ottivat rivistä umpimähkään 10 miestä, joiden väittivät nauraneen. Kuinka mahdoton tämä väite on, todistaa se, että toinen vartija kulkee jonon edellä selkä vankeihin päin, toinen taas jonon perässä, vankien selän takana. Kuten sanottu, miehet otettiin umpimähkään ja syytettiin nauramisesta ja tuomittiin heistä Lauri Lamminen 8 vuorokaudeksi vedelle ja leivälle sekä kovaa vuodetta öisin ja ankarasti eristettäväksi yksityisselliin toistaiseksi, vähintäin 3 kk. Ville Syrman ja Erkki Viitanen 6 vuorok. ja muuten sama "satsi" kuin Lammisellekin. Virtanen, Lievänen ja Niemimäki 4 vuorok. samaan rangaistukseen, mutta ei eristettäväksi. Gos ja Lensu pääsivät ehdonalaisella rangaistuksella. Nämä rangaistukset poliittisia vankeja kohtaan ovat kovuudeltaan ennenkuulumattomat ja todellakin parhaana todistetna siitä, että poliittisten vankien olot Tammisaaren pakkotyölaitoksella on kiristymässä vakavaan vaiheeseen.

Mitä todistuksia siihen oli, että toverimme nauroivat? Vartijain sitä oli mahdoton nähdä, kuten jo osoitettiin. Millä perusteilla siis näin ankarat rangaistukset? Ei voi tulla muuhun tulokseen, kuin että herra apulaisjohtajaa ovat tuomitessa määränneet muut intressit, edut eli harrastukset.

Laajat työläisjoukot seuraavat toveriemme elämää vankilassakin ja tulevat vaatimaan heille oikeudenmukaista kohtelua.

Me emme saa unhoittaa ristikkojen takana olevia tovereitamme.

Nämä jatkuvat mielivaltaiset kiristykset ovat johtaneet vangit siihen mistä äsken kerroimme — nälkälakkoon.

Kyynillinen eläimellisyys

(Julkaisemme alla kuulun venäläisen työläiskirjailijan Maxim Gorkijn kirjoituksen, jonka hän maailmansodan alkamisen 15-vuotispäivän johdosta on julkaissut. Suuri kirjailija ja paljon kokenut ja kärsinyt ihminen puhuu tässä vakavia, mieleenpainuvia sanoja sotaa vastaan.)

Kuinka pitkälle menevää on kristillisporvarillisen "kulttuurin" sydämettömyys, osoittaa parhaiten ja kaunopuheisimmin porvariston tunnus sodan kiertämättömyydestä, ihmisten joukkouhrauksien välttämättömyyden tunnustaminen "elämän aikana".

On järkeilijöitä, jotka vakuuttavat, että sota muka kasvattaa ihmisessä pelottomuutta, tahdonlujuutta ja vielä joitain muita jaloja tunteita. Me tiedämme, että porvariston vv. 1914—18 järjestämä vastenmielinen. kammottava teurastus hävitti muutamia kymmeniä miljoonia työläisiä ja talonpoikia ja silvottujen veressä kasvatti muutamia tuhansia mitä hävyttömimpiä petoja ja loiselajia.

Vakuuttelut, että "sota synnyttää sankareita", kasvattaa pelottomia jne. osoittaa ainoastaan, että porvarilliset filosoofit ja moralistit eivät näe eroa pelottomuuden ja hävyttömyyden raakalaisuuden välillä.

Meidän aikamme paljastaa selvästi että sodat porvarillisten valtioiden välillä, lukuunottamatta päätarkoitustaan — ryöstää taloudellisesti heikko vastustaja — todellakin kasvattavat "pelottomia" ihmisiä, laittomuuden ja raakamaisen voiman puoltajia "rauhan aikana". Me näemme heitä fascistijärjestöissä, kuten esim. "Teräskypärässä" Saksassa ja samanlaisissa järjestöissä muissa valtioissa.

GLUCKSTEIN'S, LIMITED

Varaston Vähennys Myynti

Tarjoaa Erikoisia Säästötilaisuuksia Sudburyn Naisille

Naiset, jotka tuntevat todellisia arvoja ovat käyneet kaupassamme monta kertaa sitten kuin myyntimme alkoi. Jokainen artikkeli naisten ja tyttösten vaatetavarassa, kuten alusvaatteita, hattuja, sukkia, y.m., myöskin lasten leningit, hatut ja takit ovat huomattavasti alennettu nopeaa myyntiä varten. Vierailu kaupassamme toteaa sen teille.

Sukkia

Mercury, silkki- ja villasukkia. Tav. $1.00, alennusmyyntihinta 89c

Mercury Silkkisukkia

Kaiken värisiä ja kokoisia. Tav. $1.50, alennushintamme $1.14

Mercury sukkia

Kestävää lajia. Kaiken värisiä ja kokoisia. Tav. hinta $1.75. alennushintamme $1.29

NAISTEN TURKKITAKKEJA

Suuresti alennettu hinnassa

Todellakin sopiva aika ostaa se turkki — ja tätä tilaisuutta kiittävät ympäristön naiset nähdessään nämä turkkien arvot.

Hyvää lajia Chapelle Turkki

No. 1 Chapelle turkki, kauniisti koristettu sable nahkalla. Tav. hinta ollut $150.00.

Alennushintamme $110.00
(Kokoja 40—45)

No. 1 Chapelle turkki, kauniisti koristettu sable nahkalla. Erinomainen tilaisuus sellaiselle joka haluaa ostaa uuden turkin tänä talvena. Kokoja 34—38. Tavallinen hinta ollut $150.00.

Alennushintamme $100.00

Hattuja

Naisten ja tyttösten filtti sekä sametti hattuja. Viimeisimpiä väriä sekä malleja. Kaiken mallisia ja kokoisia. Tavallisesti myyty $6.00.

Alennushintamme **$1.98**

Käsineitä

Naisten ja tyttösten Chamois käsineitä. Juuri saapunut tehtaasta. Tav. hinta $1.25.
Alennushintamme 49c

Naisten Kaulahuiveja

Kauniita, monen värisiä huiveja. Tav. hinta $2.25.
Alennushinta 98c

Naisten Smock Takkeja

Naisten yksivärisiä ja kuvallisia smockeja. Tav. hinta $2.25.
Alennushintamme $1.69

JOULULAHJOJA

Käytännöllisiä, kauniita sekä monenlaisia. Tulkaa kauppaamme valitsemaan näitä. Kaikki ovat suuresti alennettu.

NAISTEN TAKKEJA SEKÄ LENINKEJÄ

Myydään alle ostohinnan

NAISTEN TAKKEJA

Kangastakki varastomme on erikoisen hyvä ja suuri, joten Sudburyn naiset tulevat huomaamaan tämän erikoisuutena. Takit ovat Broadcloth sekä Velour kankaista valmistettuja. Tavallinen hinta näillä on ollut $35.00.

Alennushintamme **$18.95**

Naisten Leninkejä

Naisten silkkileninkejä, viimeisimpiä malleja. Leninkien kangas laji on myöskin parhainta. Tavallisesti myyty $25.00—$30.00.

Alennusmyyntihintamme **$6.98**

Naisten silkkileninkejä, joita on tavallisesti myyty $20.00—$25.00.

Alennusmyyntihintamme **$9.95**

SILKKI BLOOMEREITA

Kaiken kokoisia ja värisiä. Tav. hinta $1.50.
Erikoishintamme **69c**

Naisten Päällyskenkiä

Naisten ja tyttösten Slip-on nilkkaan ulottuvia päällyskenkiä. Tav. hinta $2.25
Alennushinta **$1.79**

Lasten Samettihattuja

Kaiken värisiä
Tav. hinta $2.50—$2.75.
Erikoishintamme **$1.49**

VAAPAASTI! — Viiden Dollarin Kultaraha — VAPAASTI!

Jokaisella dollarin ostoksella jonka teette olette oikeutettu arvaamaan mikä on se numero jonka olemme kirjottaneeet paperilappuseen joka on ikkunallamme suljetussa kuoressa. Voittaja joka arvaa paikalleen tai lähemmäksi oikeaa numeroa saapi $5.00 kultarahan.

GLUCKSTEIN'S, LIMITED

Vierailkaa Meidän Miesten Vaatetuskaupassa 7 Lisgar St., vastap. Princess teatteria

JOHNSON BLOCK PUHELIN 2100 45 DURHAM ST.

Tiedämme, että "rauhan aika" muodostuu yhä suunnitelmallisemmin isäntien kärjistyneeksi taisteluksi työläisiä vastaan.

Tämän lisäksi porvaristo, moraalisesti yhä rappeutuen, kasvattaa ryövärin — näin kertoo meille nykyajan "elämän kirja" — ja se on eittämätön totuus.

Rikollisuuden kasvu porvarillisissa valtioissa vaatii yhä enemmän laajennettavaksi poliisihenkilökuntaa, johon nimenomaan tarvitaan "pelottomia" ihmisiä, jotka kykenevät ei ainoastaan pieksämään ja tappamaan työläisiä, vaan taistelemaan rosvojakin vastaan. Berlinissä onkin muodostettu erikoisia "hyökkäysryhmiä" asukkaiden puolustamiseksi bandiitteja vastaan. Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa vakuutetaan asukkaita ryöstöjen ja petkutusten varalta. V. 1913 nämä vakuutusyhdistykset maksoivat hyvityksenä ryöstetyille 2 milj. dollaria, v. 1920 — 4½ milj. dollaria ja v. 1927 — lähes 17 milj. dollaria. Chicago, suuri ja rikas kaupunki on bandiittien täydellisen mielivallan alaisena, rikollisuuden kasvusta puhuu presidentti Hooverkin senaatissa. On tietusti selvää, ettei ainoastaan yksin Amerika näin innokkaasti valmista rikollisia elämää vastaan ja mikä tärkeintä, "pyhää yksityisomaisuutta" vastaan. Eurooppa ei jää jälkeen Amerikasta tässä edistyksessä. Porvaristo tarvitsee välttämättömästi "pelottomia" ihmisiä.

Vieläköhän tarvinnee muistuttaa, että **sota on edullista teollisuuskapitalisteille, jotka työläisten käsien kautta valmistavat aseita ja ammuksia, joilla työläiset ja talonpojat tuhoavat toinen toisiaan.**

Kaikki tämä ja monet muut asiat osottavat kumoamattomasti porvariston raakamaisen sydämettömyyden porvariston olemassaolon rikollisuuden — samalla kun se puhuu porvariston mielettömyyden kasvusta, sen järjestättömyydestä, joka tuomitsee sen kiertämättömään häviöön.

Olen koko ikäni ollut "pasifisti". Sota herätti minussa vain vastenmielisyyttä, häpeää ihmisten puolesta ja vihaa joukkomurhien lietsojia, elämän tuhoojia vastaan.

Mutta sen sankarillisen sodan perästä jonka kävi voittoisasti nälkäinen, ilman jalkineita oleva, puolialaston työläinen ja talonpoikamme, sen jälkeen kun työväen luokka rakentaen uutta, omaa valtiotaan uskomattoman vaikeissa olosuhteissa, osoitti ja osoittaa edelleenkin itsensä järkeväksi ja kyvykkääksi isännäksi — sen jälkeen olen minäkin tullut vakuutetuksi viimeisen kuolinkamppailun välttämättömyydestä.

Ja jos syttyy sota sitä luokkaa vastaan, jonka voimalla minäkin elän ja työskentelen, — niin minäkin menen rivimiehenä sen luokan armeijaan. En mene siksi, että tietäisin tämän luokan varmasti voittavan, vaan siksi, että suuri, kunniakas Neuvostoliiton työväenluokan asia on minunkin laillinen asiani, minun velvollisuuteni.

M. GORKIJ.

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland, Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)
AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte. Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki,, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St.. Winnipeg, Man. — Thom Franssi, Box L., Copper Cliff, Charles E. Magnusson 54 Dock Saint John, N. B., G. W. Tör 551 Howe Street, Vancouver

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suletttuna koko päivän.

TORONTO, ONT.

CARL SUNDHOLM, KELLOSEPPÄ. Lähettäkää kellonne korjattavaksi tällä osotteella: 246 Queen St. W. Puhelin Adelaide 6856. Toronto.

MONTREAL, QUE.

ED HELSBERG, ASIOIMISTO, 926 St. Monique St., puhelin Harbour 8886. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

FORT WILLIAM, ONT.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742 S. 607 Simpson St. Fort William, Ont.

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä, 529 Simpson St., puhelin S. 1185. M. Maine ja S. Väyrynen.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1673—
9 Durham St.

DR. K. J. WILLIAMS
LÄÄKÄRI JA KIRURGI
Huone 101, Mackey rakennus
SUDBURY, ONT.
Tunnit: 9-10 ap. 2-4 ip. 7-8.30 ip.
—Puhelin 906— (353

Haluan Taloudenhoitajan Farmille

Tehtäviin kuuluu ruan laitto kahdelle miehelle ja 4 v. vanhalle pojalle. Kysykää ehdoista. (273

V. MÄKELÄ,
Box 54, Garson Mine, via Sudbury

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä nykyään on **Thelma Waterman**? Jos joku henkilö tietää hänen osoitteensa, olkaa hyvä ja ilmottakaa allekirjoittaneelle.
W. Leeman,
24 McLean Ave., Toronto, Ont.

(Rev.) **Oskari Fox**, sinua pyydän heti tekemään asian takia ilmottamaan osoitteesi minulle. Ellei hän itse tätä huomaa, pyydän jonkun tuttavan sen tekemään. (273
Mr. Oskari Kentala,
Kaustinen, Suomi, Europe

Halloo **Arvo Aro** (Friberg). Porista. Oleppas hyvä ja kirjoita siskollesi. Saavuin tähän maahan 3 kk. takaperin. Myös äitisi ja Impi Pihlavassa varttovat tietoja sinusta. Jos ylläminittu henkilö on kuollut, niin pyydän kaikki siitä tietävät joku suomalainenkin. Pyydän että olisitte niin ystävällisiä ja kirjoittaisitte osoitteella: (273
Mrs. Siiri E. Forsell.
Box 26, Sudbury, Ont.

Kaihon ja kaipauksen tunteilla ilmoitan, että elämän kovan kohtalon murtama isäni

JOHN HISSA

pitkän ja hivuttavan sydäntaudin sairastettuaan rauhallisesti nukkui kuolon uneen 16 päivänä heinäk. 1929, 65 vuoden vanhana. Vainaja, kätkettiin maan poveen Salmon Armin hautausmaalla 18 p. heinäk. ison toverijoukon saattamana. Isää kaiholla muistelemaan jäi 3 tytärtä, 3 vävyä ja 6 lastenlasta.

Lempi Kuusisto.

Pyydämme lausua toverillisimmat kiitoksemme kaikille jotka olivat saattamassa vainajaa viimeiseen lepoon.

Lempi ja Frans Kuusisto.

Sudbury

NAISOSASTON TYÖKOKOUS

on tänä iltana kello 8. Kaikki paikalle. Uudet jäsenet tervetulleet.

SAKOTETTIIN

Luvattomasta kalastuksesta ja kalojen myynnistä sakotettiin erästä A. Nykästä Whitefishista Copper Cliffin poliisioikeudessa keskiviikkona t.k. 13 pnä $40 ja verkot menettäneeksi.

OTTAKAA KIINNI PALTTOJEN VARKAAT

Eilen iltana varastettiin Liberty-haalilta osuusliikkeen iltamatilaisuuden yhteydessä palttoot V. Mäeltä ja A. Vaaralta. Mäen palttoo oli aivan uusi. Niinikään oli lauantai-illan tanssitilaisuudessa varastettu eräältä tanssivieraalta palttoo.

Palttoitten varkaudet näyttävät siis olevan päiväjärjestyksessä. Jos varastajat saadaan kiinni, tulevat he luonnollisesti saamaan sen kohtelun kuin heille kuuluu. Heille itselleen olisi parhainta, että viivyttelemättä palauttaisivat varastamansa palttoot Liberty-haalille.

YLEISIÄ UUTISIA

Britannia tunnustaa Nadir Khanin hallituksen

LONTOO, marrask. 16. — Ulkoministeri Arthur Henderson on ilmoittanut Afganistanin hallitukselle eilen, että Suur-Britannia tunnustaa Nadir Khanin vallan. Nadir Khan kohosi Afganistanin valta-istuimelle sen jälkeen, kun hänen armeijansa oli kukistanut brittiläismielisen rosvokuninkaan Bacha Sakaon.

Nadir Khanin hallituksen taloudellinen reformisuunnitelma julkaistiin Kabulissa tällä viikolla. Ulkopolitiikan suhteen ilmoittaa Nadir Khan, että Afganistan tulee noudattamaan samanlaista menettelyä ulkopolitiikassa, kuin entinen kuningas Amanullah, joka oli hyvissä suhteissa Neuvostoliiton kanssa.

UIVA LENTOMATKA ATLANNILLE

Bridgeport, Con., marrask. 17. — Armstrong-firma on päättänyt rakentaa erikoisen uivan lentokentän, joka tulee sijoitettavaksi Atlantiin New Yorkin ja Bermudan saarten välille. Tämän jälkeen järjestetään vakituinen lentoliikenne New Yorkin ja Bermudan välille. Lentokoneet tulevat välillä pysähtymään mainitulle ankkuroidulle lentokentälle. Täten tehdään ilmailu turvallisemmaksi tällä reitillä.

MONTREALISTA—GLASGOWIIN BELFASTIIN LIVERPOOLIIN

Marrask. 8		MELITA
Marrask. 15		DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 22		DUCHESS OF YORK
Marrask. 26		MINNEDOSA

TALVIPURJEHDUKSET—SAINT JOHNISTA, N. B.
GLASGOVIIN—BELFASTIIN—LIVERPOLIIN

Jouluk. 6		DUCHESS OF ATHOLL
Jouluk. 14	*Tammik. 10	DUCHESS OF RICHMOND
Jouluk. 18	Tammik. 17	DUCHESS OF YORK
Tammik. 3		MONTROSE
*Tammik. 24		MELITA

*Ei poikkea Belfastissa.

SHERBOURGIIN SOUTHAMPTONIIN ANTWERPIIN

Tammik. 12		MONTCALM

CHERBOURGIIN LONDONIIN

Jouluk. 27	Tammik. 31	METAGAMA

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. H. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus Järjestelmä

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää lähetys Canadian Pacific Expressin välityksellä.

KYLMÄT ILMAT TULEE!

KOKSIA, KOLIA JA POLTTOPUITA TARVITAAN

Saadaan erikoisesti valittuja. Meidän suomalaisesta liikkeestä kohtuhinnoilla kotiin ajettuna. **Soittakaa 431 North!**

P. WANSON — COAL & WOOD

277 John Street — Puhelin 431 North — Port Arthur, Ont.

NAINEN TUOMITTU KUOLEMAAN GILJOTIINISSA

Rheims, Ranska, marrask. 16. — Lisa Karl-niminen 42-vuotias nainen ja hänen rakastajansa, Albert Clarisse on täällä tuomittu kuolemaan giljotiinissa usean rankojen ryöstömurhien johdosta. Oikeus kieltäytyi ehdottamasta armahdusta tuomitulle naiselle.

MATKUSTAJALENTOKONE PAKOITETTU MEREEN

Salerno, Italia, marrask. 16. — Ranskalainen matkustajalentokone, ollen matkalla Marseillesta Beirutiin, oli pakoitettu laskeutumaan mereen Salernon lahdessa eilen. Saatuaan radiolla hätämerkkejä, lähtivät muuan höyrylaiva, vedenalainen sekä hinaaja-alus lentokoneen avuksi Neapelista Lentokone hinattiin satamaan. Matkustajat olivat säilyneet loukkautumatta.

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa. 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657, Kirkland Lake, Ont.

Voitteko Näin?

heikko, kulunut, kuihtunut — haluton? Oletteko sairaloinen, kärsivä, hermostunut, laiha, nääntynyt ja rauhaton öisin? Herätessänne aamuisin tunnetteko itsenne väsyneeksi ja uloskuluneeksi? Onko ruokahalunne huono, ruuansulatuksenne heikko, maksanne raukea? Vaivaako teitä munuais- tai maksahäiriöt, pakoittaen nousemaan usein öisin? Onko teillä kaasua tai paisumista vatsassa eli suolistossa? Jos teillä on yhtään näistä vaivoista niin teidän tullisi

Nauttia Nuga-Tone'a ja Voida Näin

Nuga-Tone puhdistaa elimistönne heikentävistä, sairautta synnyttävistä kuona aineista. Se vapauttaa munuais- tai vesirakko kivuista ja yöllä ylösnousuista, virkistää ruuansulatuselimiä, parantaa ruokahalua ja poistaa vatsahäiriöt. Nuga-Tone elvyttää raukean maksan, rauhoittaa ja tasaa hermot, lisää voimaa ja tarmoa, tuo rauhoittavan, virkistävän unen, ja elämälle tulee uusi merkitys.

Nuga-Tone rakentaa terveyttä antavaa verta, lujemmat, vakavammat hermot, enemmän lihas- ja jalointa elinvoimaa — elinvoimaisempia miehiä ja naisia. Nuga-Tone on tehnyt ihmeellistä työtä 40 vuotta ja on tuonut terveyttä ja onnea miljoonille ihmisille kaikissa maailman osissa. Nuga-Tone on erittäin arvokasta nuorille ja vanhoille joilta puuttuu lihas- ja hermovoimaa ja jalointa tarmoa.

Umpitauti Nuga-Tone puhdistaa suoliston ja voittaa umpitaudin, siten poistaen ne myrkyt jotka aiheuttavat päänsärkyä, huimausta, limaisen kielen, epämiellyttävän maun suussa, röyhtelyt ja samansuuntaiset vaivat.

Muistakaa, Nuga-Tone rakentaa terveyttä, voimaa ja tarmoa. Älkää jättäkö sitä kokeilematta. Voitte ostaa Nuga-Tone'a kaikkialta missä lääkkeitä myydään, ja ellei kauppiaallanne ole sitä varastossa, niin pyytäkää hänet tilaamaan sitä tukkuvälittäjältään.

Farmi Myytävänä Malkosaarella

Vanhuuden ja sairauden tähden olen pakoitettu myymään kotini Kaleva koulupiirissä Malkosaarella, 3½ mailia Sointulasta. Maata on 80 eekkeriä, toistakymmentä eekkeriä raivattua ja pari kymmentä eekkeriä helposti raivattavaa, 6 huoneen asuinhuone, navetta, heinäsuoja ja talli, yhdessä 56x30 jalkaa, hyvä sauna ja 3 kanahuonetta, painovesi tulee tupaan ja saunaan. Suurta tukkimetsää ehkä $2000 arvosta ja lisäksi lähemmäs 1000 kappaletta siiteritelegravipaaluja. ¾ mailin matka kouluun. Maalle kuuluu lähes ¼ mailia meren rantaa, hurmaavan kaunis näköala maailman rikkaimman kalaveden rannalla. Ihanteellinen koti perheelle, maa on tasaista ja parhainta laadultaan Malkosaarella. Ne, jotka todella haluavat saada rauhallisen hyvän kodin kesämaassa, niiden sopii tulla ostamaan alhaisella hinnalla ja hyvillä maksuehdoilla. Täällä voi myydä tuotteensa suoraan kuluttajille tarvitsematta olla rautatie- ja laivayhtiöiden nylettävänä.

MATTI HALMINEN,
SOINTULA, B. C.

Työläisten Tasku-Kalenteri

VUODELLE 1930

Tämä käytännöllinen tietokirja jossa on 126:en pienikokoisen sivun sisään kokoiltu suuri määrä käytännöllisiä tietoja, ilmestyy tänä vuonna entistäänkin ehompana. Tämä käytännöllinen tieto- ja muistiinpanokirja, jota voi kulettaa mukanaan sekä työmaalle että matkoille, on välttämätön sekä työläisille että farmareille.

Sisällysluettelo:

Kalenteri, vuosille 1930 ja 1931. Almanakka, nimipäiväluetteloineen ja muistiinpanoriveineen. Luettelo laillisista juhlapäivistä Yhdysvalloissa. Aineiden ominaispainot. Merkkipäiviä työväenliikkeen ja vallankumousliikkeiden historiasta eri maissa. Yhdysvaltain postimaksut. Amerikalaiset mitat ja painot. Metrinen mittajärjestelmä. Tilastoja ja tietoja Yhdysvaltain tuotannosta, kaupasta y.m. Työolot ja työväenliike Yhdysvalloissa. Syntyväisyys ja kuolevaisuus Yhdysvalloissa. Lukutaidottomuus Yhdysvalloissa. Suomalaisia Yhdysvalloissa. Hiilikaivosonnettomuudet Amerikassa. Tilastoja ja tietoja Canadan tuotannosta, kaupasta ja työväenliikkeestä. Sokerin, kahvin ja teen kulutus Yhdysvalloissa. Maapallon asukasluku. Lämpömittarit. Yhdysvaltain uusi kansalaistuttamislaki. Palkkataulukko. Tilastotietoja maapallosta. Tieteen perusteet. Historian materialismi. Hiilituotanto Yhdysvalloissa. Yhteiskunta ja luonto. Kokemusperäinen tieto. Lääketiede. Luokkavastakohtien kärjistyminen. Parliamentary Law. Persoonallisia muistiinpanoja, kuten pukimien kokoja, kellon tai automobiilin numeroja y.m.

Tämä monipuolinen teos tilasto- y.m. tietoinen maksaa ainoastaan:

30 senttiä

Tehkää tilauksenne asiamiehille saadaksenne kirjan heti, kun se lasketaan markkinoille.

ASIAMIEHET: Tilatkaa Työläisten Taskukalenteriä myytäväksi heti!

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA,
Box 69. Sudbury, Ont.

Huomatkaa!

Olen tavattavissa joka keskiviikko sekä lauantai Sudburyn marketissa. Lihaa, monen eri laista, on aina hyvää ja tuoretta.

EMIL OJALA,
Sudbury, Ont.

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.
Puhelimet:
Asunto 1773 — Konttori 1588

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA

NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Columbia Phonograph Levyjä

Vapaudella on nykyään myytävänä Columbian levyjä. Hinnat ovat samat kuin kaikkialla muuallakin, nim. 75 senttiä levy.

Ostamalla levynne Vapauden kirjakaupasta, kannatatte omaa liikettänne.

Levyjä voidan tilata kaikkien Vapauden lukuisien asiamiesten välityksellä. Levyjä lähetetään kaikkialle Canadassa. Lähetyskulut maksetaan, olkoonpa tilaus isompi taikka pienempi.

Saadessanne levytilauspakettinne joko postissa taikka expressissä, avatkaa paketti heti konttorissa ja katsokaa, että kaikki levyt ovat eheitä. Jos ne ovat rikkinäisiä vaatikaa kulettajayhtiö maksamaan korvauksen.

Vapaudella on toistaiseksi varastossa seuraavat levyt:

10 tuuman levyjä 75c.

Tehkää tilauksenne nopeasti niin että saatte levynne ajoissa. Pyytäkää luetteloa levyistä ja niiden hinnoista.

Tom Vehkaoja, Baritoni
3124F Kasakan Laulu / Sotilaan Laulu

Elmer Ronka ja hänen suom. orkesteri
3125F Unkarilainen Tanssi No. 5 / "Venäläinen Fantasia"

Hannes Saari
3115F Kesävirkistystä / Armas Vanhaksi Jo Käyn
3109F Priki Efrosiina, I osa / Priki Efrosiina, II osa
3082F Juomarin Laulu / Lontoon Jenny
3088F Laivan Kannella / Uskoton ja Petollinen Julia
3086F Punavangin Laulu / Volgan Lotjamiesten Laulu
3080F Proletaarit Nouskaa / Korven Raatajille
3078F Vanha Madrid / Lähtö
3072F Sinikellot / Musta Ratsu
3065F Kehtolaulu / Meripojan Tervehdys
3064F Sonja / Raatajan Serenaadi
3062F Saukkosen Avioero / Oi Mistä Saataisiin
3059F Valko Tuomet / Ei Kyytimies Kiirettä
3036F Meripojan Heilat / Chrysantemum
3034F Volgan Aallot / Tämä Maa
3013F Iloinen Meripoika / Kulkurin Masurkka
3076F Viivin Jenkka / Pois sormet

Jean Theslöf, Baritooni
3028F Mustalaisen Surulaulu / Vanha Mustalainen
3029F Illalla Kävelin / Heikki Hautala

Saima Laurila-Newland, Sop.
3098F Oi Bajadeeri / Oikeaan ja Vasempaan

Tom Vehkaoja, Baritooni
3112F Nuor Vaimoni Sai Poikasen / Hevospaimen Häämatka

Matti Jurva, Baritooni
3096F Kylpymatka / Ilta pienessä kaupungissa

Muhoksen Janne
3024F Juomalaulu / Merimies Rakkautta

Akseli Vuorisola, Baritoni
3085F Katinka / Alaska
3117F Hoo Hii O Hei / Sorjosen Ryyppyreisu

Adolf Hovi, Tenori
3056F Vappulaulu / Orjan Kevät

Jennie Anderson, Soprano
3014F Laulu Tyttö / Keinu Laulu

Leo Kauppi, Koomikko
3123F Mikko ja Miina / Elämään Kyllästymisestä
3114F Kesälaitumelta / Herra Adamson
3106F Pikku Liisa / Yhteinen Susannamme
3101F Ma Odotan Sua / Mun Eukkoni On Maalla
3083F Aika Poika / Laivan Kannella
3079F Talkoo Polkka / Honolulu
3069F Sjöman Anderson 1 / Sjöman Anderson 2
3067F Oi, Tyttö Tule / Meren Aallot Valssi
3060F Renkjussi Palajaa Sodasta / Herra Petteri
3058F Kulkijaksi Luotu / Juhannustanssit Paksulassa
3052F Salkolan Syntymäkemut / Kallaves
3049F Laulu On Iloni ja Työni / Heitä Huolet Pois
3040F Kuuliaiset Kottilassa / Helmi ja Kalle
3032F Maailman Matti / Rivakka Polkka

S. Steinback, Soprano
7006 Laulu Tulipunaisesta Lintuselle / Vapaa Venäjä

Kuuno Sevander, Baritooni
3118F Kuutamossa Venäjän Erien Rannalla
3121F Tanssit Tarvaisen Torpassa / Kiikolan Polkka

Hiski Salomaa, Koomikko
3111 Häät Remulassa / Dahlmannin Paartit
3081F Savonpiian Amerikkaan Tulo / Emännät Piknekissä
3073F Vanhanpiian Polkka / Laulu Taiteilijoista
3045F Askon Kolmirivinen / Tiskarin Polkka

Otto Pyykkönen, Tenori
3026F Viaporin Valssi / Vangin Laulu
3009F Lemminkäisen Laulu / Pojat Kun Raitilla Laulelee
3012F Näytelmästä Pohjalaisia / Tuuli se taivutti koivun larvan
3005F Korjat Pojat ja Tytöt / Koskenlaskijan Morsiamet
3008F Syystunnelma — Kuula / Yks' Lauantai-ilta
3004F Laivapoikain Laulu / Yks Haamu Seiso Marjanan Ovella
3003F Älä Itke Tyttöni Pieni / Vapaa Venäjä

Väinö Sola, Tenori
3016F Se Rakkaus / Soitin Pillillä
3100F Sinä Sanoit / Hyvästi

Jahrl, Harmonikka soolo
3113 Sotilaan Tanssi / Mustalaisen Valssi
3102F Vanhat Toverit, Marssi / Lundby, Valssi
3089F Päivänpaiste, Valssi / Syysaamuna. Masurkka
3057F Sorretun Elämä, valssi / Barrikaadeille, marssi
3033F Yli Aaltojen. valssi / Tonavan Aallot, valssi

Harmonikka-kvartetti
3023F Kaiho, Valssi / Vihuri, Polkka

Willy Larsen, Harmonikka
3092F Elokuun Kuutamo, Valssi / Säk'järven Polkka
3035F Evelina Polkka / Unennäkijän Valssi,
3031F Helmi, schottise / Viimeinen Valssi
3030F Syystunnelma, Valssi / Hämärä, Polkka
3021F Yksin, Valssi / Heilani Kanssa, Polkka
3020F Taikayö / Pohjalaispolkka,
3018F Lyytin Polkka — Surut Pois, polkka. / Tyttöjen vienti
3015F Kaipuu Valssi / Kerenski
3027F Rakkauden kaiho valssi / Suomen Polkka

Matti Söderlund, Harmonikka
3107F Punkaharju, Valssi / Lappeenrannan Rakuuna, Polkka

Lauri Herranen, Harmonikka soolo
3070F Klarinetti Polkka / Muistojen Valssi
3053F Salon Ruusu, masurkka / Keskiyön Valssi
3051F Laurin Sotiisi / Katkenneet Kielet, vals

S. Sosialisti Orkesteri
3094F Venäläinen Surumarssi / Sonja, Valssi
3084F Kansainvälinen Marssi / Vapaan Venäjän Marssi

Suomi Orkesteri
3050F Sikermä Suom. Lauluja, I osa ja II osa
3046F Mä Oksalla Ylimmällä, Valssi / Saksan Polkka

Stein Ostman Orkesteri
3104F Honolulun Kuutamo, Valssi / Merenneito, Sotiisi
3099F Aamuinen Koi! / Hawaijan Yö, Valssi
3093F Taika Yö Laulu / Mustalaisen Kaipaus
3095F Surú, Valssi / Moskova, Marssi

Tehkää tilauksenne allaolevilla osotteilla:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

VAPAUS MONTREAL BRANCH,
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.